

celjski

CELJE, 2. JULIJA 1959
Leto X., štev. 26

LIST IZDAJA IN TISKA CASOPISNO PODJETJE »CELJSKI TISK«
DIREKTOR IVAN MELIK-GOJMR

UREJUJE UREDNISKI ODBOR
ODGOVORNI UREDNIK TONE MASLO

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: CELJE, TITOV TRG 3 — POSTNI PREDAL 16 — TELEFON UREDNIŠTVA 24-25, UPRAVE IN OGLASNEGA ODDELKA 25-25 — TEKOCI RACUN PRI KOMUNALNI BANKI CELJE 603-70-1-665 — IZHAJA OB PETKIH — LETNA NAROCNINA 500, POLLETNA 250, CETRTLETNA 125 DIN — POSAMEZNA ŠTEVILKA 15 DIN ROKOPISOV NE VRACAMO

Ob dnevu borca

revolucijo in sedaj izpolnjuje naloge tretjega obdobja — izgradnjo socializma, upravičeno pričakuje od junakov borbe, da v bitki za srečnejšo bodočnost domovine še nadalje vztrajajo v prvih vrstah.

Ob dnevu borca ne bomo samo oživel spominov. Ta praznik ni samemu sebi namenjen, temveč bomo ob tej priložnosti še čvrsteje strnili svoje vrste v boju za izpolnitev vseh nalog, ki nam jih postavlja Zveza komunistov v svojem programu, ki jih od nas pričakujejo vsi delovni ljudje, predvsem pa generacije, ki prihajajo.

Junaki v borbi — junaki pri delu. To naj bo vodilo vseh borcev osvobodilnega boja in ljudske revolucije. V takem vzdušju proslavimo 4. julij — dan borca!

Letošnje praznovanje dneva borca ima ob praznovanju 40. obletnice Zveze komunistov in SKOJ še poseben poudarek. Partija, ki je vodila delovno ljudstvo v dneh težkega ilegalnega dela, skozi zmagovito

Četrti kongres Zveze komunistov Slovenije Pomemben delež delegatov iz celjskega okraja

IV. KONGRES ZKS JE ODOBRILO DELO CK ZKS V OBDOBJU MED III. IN IV. KONGRESOM. — RESOLUCIJA KONGRESA O BODOČEM DELU KOT PLOD DVODNEVNE RAZPRAVE V STIRIH KOMISIJAH. — V RAZPRAVI SO SODELOVALI TUDI ŠTEVILNI DELEGATI IZ CELJSKEGA OKRAJA. — IZVOLJEN NOV CENTRALNI KOMITE. — ZA SEKRETARJA CK ZKS JE BIL PONOVRNO IZBRAN TOV. MIHA MARINKO.

Delegati med zasedanjem IV. kongresa Zveze komunistov Slovenije.

Pretekli teden je končal delo IV. kongres Zveze komunistov Slovenije. Po prvi plenarni seji v torek dopoldne, na kateri je govoril tov. Miha Marinko, je popoldan in v sredo kongres nadaljeval delo v štirih komisijah. V četrtek pa so delegati na zaključnem plenarnem zasedanju kongresa poslušali zaključke vseh štirih komisij ter sprejeli končno resolucijo kongresa o bodočih nalogah slovenskih komunistov.

V vseh komisijah, zlasti pa v komisiji za družbeno upravljanje, v komisiji za gospodarsko politiko in organizacijsko-politična vprašanja, je bila razprava zelo živahna. Delegati so zelo konstruktivno nastopali in njihovi pogledi na posamezne probleme in pojave so bili enotni. Skupno se je zvrstilo na govorniških odrih 137 delegatov, med njimi zelo številno delegatov iz celjskega okraja.

V organizacijsko-politični komisiji je govoril Stane Divjak iz Celja o negativnih pojavih pri partijskem delu v celjskem okraju, ki so vzrok, da se poštene in delovni proizvajalci ter samoupravljalci v podjetjih ne vključujejo zadovoljivo v ZK. Posamezne organizacije so redkokdaj iskale vzroke teh pojavov. Nekatere organizacije ZK so bile zaprte, njihov delokrog je bil majhen, novih članov pa so sprejemale zelo malo.

Občinski plenum ZK in SZDL v Žalcu

Razvoj kmetijstva v Savinjski dolini JE SKUPNA NALOGA

Pretekli teden je bil v Žalcu skupni plenum občinskega komiteja ZK in občinskega odbora SZDL. Razpravljali so o perečih nalogah v kmetijstvu in o razvoju stanovanskih skupnosti na tem območju.

Karel Kač, ki je poročal o nalogah v zvezi s kmetijstvom, je poudaril, da trenutno pospešeni razvoj kmetijstva v Savinjski dolini ne more biti več zadeva zgolj zadrug in kmetovalcev, temveč skupna naloga vseh prebivalcev. Gotovo je namreč, da posebni pogoji na svetovnem tržišču terjajo od našega hmeljarja še boljši hmelj z manjšimi proizvodnimi stroški. Dobro pa vemo,

da je ta velika naloga odvisna od mnogih činiteljev. Največkrat od zavesti in pripravljenosti v koristnost tega skupnega prizadevanja.

Na plenumu so podrobno govorili tudi o nadaljnjem razvoju stanovanskih skupnosti na območju žalske občine. V mnogih krajih, tudi manjših, se porajajo potrebe po ustanavljanju posameznih institucij stanovanskih skupnosti. Vendar v prvem obdobju ne kaže, da bi v vseh krajih ustanavljali samostojne skupnosti. Tako so delegati bili mnenja, da bi v manjših krajih te naloge prevzeli krajevni odbori. Največja ovira pri tem je seveda pomanjkanje sredstev. Se bolj zato, ker so pred časom odborniki sklenili, da se sredstva občinskega proračuna namenjena za stanovanske skupnosti znižajo od milijon 500 tisoč na pol milijona dinarjev.

PRVO IN TRETJE MESTO

Pionirji društva Pratizan Celje-mesto so v Beogradu na zveznem zletu lepo uspeli. Plezalna ekipa je zasedli prvo mesto, rokometiški pa tretje.

Med drugim je dejal, da so organi samouprave socialnega zavarovanja v Celju lani in letos izvedli ob podpori sindikatov dve akciji za prenos nekaterih poslov socialnega zavarovanja na gospodarske organizacije. Od 223 gospodarskih organizacij se jih je odzvalo le 8 in še od teh sta dejansko prevzeli to službo le 2 gospodarski organizaciji. Celo organi delavskega samoupravljanja so pod vplivom uslužbenkega aparata odklanjali to za zavarovance silno občutljivo službo.

Franjo Pajek iz Mozirja je opozoril na nekatere slabosti, ki se pojavljajo v gospodarskih organizacijah, in na včasih neodgovorno delo komunistov v njih.

Maks Ivanuš iz Slov. Konjice je govoril o vlogi družbenih organizacij in društev v razvoju komunalnega sistema ter poudaril, da so uspehi odvisni predvsem od aktivnosti članov Zveze komunistov, ki naj bodo organizatorji in idejni usmerjevalci družbenega življenja. Opozoril je na to, da je še premalo konkretnega in individualnega dela. Prav društva in organizacije pa so oblika, prek katere lahko navežemo neposredne stike z državljanji.

Ivo Jamnikar iz Velenja je govoril o izkušnjah izobraževanja članov organov delavskega upravljanja. Navedel je primer velenjskega rudnika, kjer so temu izobraževanju posvetili veliko pozornost, kar se zrcali tudi v temeljitejšem in zelo uspešnem delu organov upravljanja v rudniku.

Stane Sotlar iz Celja je obširno govoril o izkušnjah iz dela komunistov pri razvijanju socialistične demokracije v celjskem okraju. Posebej je govoril o delu občinskih ljudskih odborov ter o odnosu okrajnega ljudskega odbora do njih ter do organov družbenega upravljanja v zavodih, ustanovah in zbornicah. Poudaril je, da je ena izmed osrednjih nalog komunistov, ki delujejo v okrajnem ljudskem odboru, da krepke organe okrajnega ljudskega odbora od zbora proizvajalcev do svetov in komisij. Jože Jošt iz Celja pa je razpravljal o problemih upravljanja v manjših podjetjih.

V komisiji za gospodarska vprašanja je Miran Cvenk iz Celja razpravljal o vlogi velikih socialističnih gospodarstev pri pospeševanju

kmetijstva in socialistični preobrazbi na vasi. Poudaril je predvsem potrebo po neposrednem vključevanju socialističnih posestev v proces socialistične preobrazbe vasi, za kar je vse več pogojev.

Albina Germadnik iz Celja je med drugim dejala, da se zavest delovnega človeka iz dneva v dan krepi, ker se prenaša vedno več državljan-skih in socialističnih nalog na kolektive. Na ta način pa se v skupno delo vključuje vedno več ljudi. O tej rasti in krepitvi zavesti pričajo doseženi uspehi, ki so rezultat naporov predvsem aktivnih članov ZK. Zato je treba delo socialističnih sil v podjetjih nenehno poglobljati in razširjati, posebno glede dviganja proizvodnje in delovnega učinka.

Andrej Stegnar iz Soštanja se je dotaknil nekaterih napačnih pojmovanj v gospodarskem razvoju v zaostalih krajih. Naglasil je, da mora biti Zveza komunistov tista, ki kaže kakšne so hitrejši možnosti razvoja v teh krajih. Ignac Korošec iz Stor pa je govoril o uspešni dejavnosti komunistov v Storah.

Franc Rupret iz Celja je razpravljal o neobhodnosti vsklajenega sodelovanja vseh činiteljev v komuni pri planiranju razvoja komunite ter opozoril na vrsto osvojenih načel, ki zahtevajo podrobnejša proučevanja na terenu.

Fani Jugovič iz Celja je razpravljala o uspešni kooperaciji pri proizvodnji hmelja. Franc Lubej pa o problemih kmetijstva ter poudaril že dosežene uspehe. Dlje časa se je zadržal na odnosih med kmetom in zadrugo ter dejal, da so bile doslej kooperacije marsikdaj preveč kampanjske.

Na koncu kongresa so delegati ob viharjih aplavzih in vzklikih Titu in Zvezi komunistov izvolili nov centralni komite in revizijsko komisijo. V centralni komite, ki šteje 99 članov so bili iz celjskega okraja izvoljeni tov. Franc Simonič, Stan-ko Divjak in Ivan Jamnikar. V revizijsko komisijo, ki šteje 26 članov, pa je bil iz celjskega okraja izvoljen tov. Andrej Stegnar.

Nov Centralni komite ZKS se je takoj po kongresu sestel na prvi seji in konstituiral svoje organe. Za sekretarja CK ZKS pa je bil ponovno izbran tovariš Miha Marinko.

Rudarjem - naša čestitka

Pred nami je 3. julij, praznik vseh naših rudarjev.

Letošnji rudarski praznik sovpada z veliko 40-letnico bogatega in revolucionarnega dela Komunistične partije Jugoslavije, oziroma Zveze komunistov. Prav zato dobiva rudarski praznik bolj slavno obelježje — obeležje velikih zmag, ki jih je naš delovni človek izbojeval pod vodstvom Komunistične partije, tako v borbi proti izkoriščevalcem, kot pozneje v ljudski revoluciji in nato pri graditvi novih družbenih odnosov. Letošnji praznik pa pomeni tudi spodbudo pri izpolnjevanju proizvodnih in ostalih nalog, ki jih je zlasti nakazal Program sedmega kongresa Zveze komunistov Jugoslavije, oziroma resolucija četrtega kongresa Zveze komunistov Slovenije. Pri izpolnjevanju teh nalog dosegajo naši rudarji zavidljive uspehe, ne samo pri večanju proizvodnje, pri večanju učinka, temveč prav tako pri ostalih akcijah. V tem vsekakor prednjačijo velenjski rudarji, ki gradijo sebi in svojim potomcem lepo, svetlo mesto.

Ob prazniku naj velja vsem rudarjem naša iskrena čestitka. Srečno!

Velenjski rudarji pri prostovoljnem delu.

ZLET SVOBOD V CELJU PRELOŽEN NA 12. JULIJ

Na predlog Glavnega odbora Zveze Svobod in prosvetnih društev Slovenije je tudi organizacijski odbor za izvedbo republiškega zleta Svobod v Celju sprejel odločitev, da se velika kulturno-prosvetna in politična manifestacija na čast 40-letnice ustanovitve Komunistične partije Jugoslavije in SKOJ preloži od 5., na nedeljo, 12. julija 1959.

Neglede na to odločitev, pa bodo nekatere prireditve v okviru velikega republiškega zleta vendarle pripravljene že v naslednjih dnevih. To v prvi vrsti velja za razstavo. Tako bo najpomembnejša med njimi razstava

»40 LET KOMUNISTIČNE PARTIJE JUGOSLAVIJE«

odprta že v petek, 3. julija ob 17. uri v dvorani Narodnega doma v Celju. Naslednji dan, to je v soboto, 4. julija, pa bo v prostorih tretje osnovne šole ob Vodnikovih ulici urejena likovna razstava amaterjev Slovenije.

Na njej bodo svoja dela razstavljali amaterji slikarji in kiparji iz vseh predelov naše ožje domovine. Med njimi bo tudi nekaj otroških del. Poleg tega bodo isti dan odprte še razstave slikovnega in drugega dokumentarnega gradiva o

razvoju in delu Svobod ter o izobraževalni dejavnosti

delavskih prosvetnih društev. Prostor za ti dve razstavi so odstopila nekatera celjska trgovska podjetja v svojih izložbenih oknih.

Vse te razstave bodo odprte še v dnevih velikega zleta ter tudi po njem.

Kljub preložitvi pa priprave na letošnjo največjo proslavo na čast jubilejnega leta Zveze komunistov Jugoslavije v Celju potekajo z nezmanjšano vneto. Prijave, ki jih vsak dan sprejema organizacijski odbor, kažejo da bo zlet Svobod velika kulturna in politična manifestacija delovnega ljudstva vse Slovenije. Po dosedanjih prijavah lahko sodimo, da bo ta zlet združil okoli 30.000 članov Svobod in prosvetnih društev, članov naših delovnih kolektivov iz vseh koncev in krajev. Zato bo ta zlet tudi velika manifestacija ob jubilejnem letu Zveze komunistov Jugoslavije, dokaz vodilne vloge Zveze komunistov v borbi za utrjevanje socialistične demokracije in boljših življenjskih ter delovnih pogojev.

V okviru priprav na zlet Svobod 12. julija v Celju so bili te dni določeni tudi posebni vlaki, ki bodo vozili udeležence iz celjskega področja. Tako bo prvi poseben vlak odpeljal v nedeljo, 12. julija iz Velenja ob 6. uri zjutraj in prispel v Celje ob 7.15 uri. Njegov povratek iz Celja pa je določen za 17.30 uro. Drugi vlak bo odpeljal iz Soštanja isti dan ob 6.30 uri in je v prvi vrsti namenjen za udeležence iz glavnega mesta Saleske doline ter ostalih krajev do Celja. Ta vlak se bo iz Celja vračal ob 18. uri. Tretji poseben vlak bo v nedeljo, 12. julija ob 6. uri odpeljal iz Rogatca, iz Ce-

ATLETI »KLADIVARJA« V FINALU

Po rezultatih, ki so jih dosegle moške in ženske atletske vrste v prvem in drugem kolu ekipnega tekmovanja, so se v finalu državnega prvenstva uveljavila naslednja moštva: MOŠKI: Partizan 68.790, Crvena zvezda 66.374, KLADIVAR 62.905, Ljubljana 61.225, Metalac (Osijek) 60.622 in Mladost (Zagreb) 60.401. ŽENSKE: Olimpija 32.071, Crve-

na zvezda 28.745, Mladost 28.404, KLADIVAR 28.249, Sloboda (Varaždin) 25.938 in Vojvodina 25.839.

VREME V NASLEDNJIH DNEH

VREME V CASU OD 3. DO 12. VII. Okoli 3. julija in med 8. in 10. julijem padavine z ohlajitvijo, ostale dni lepo vreme.

Skrb za vzgojo otrok padlih borcev naša prva in skupna naloga

Kadarkoli govorimo o delu in nalogah organizacij Zveze borcev, mislimo, zlasti v zadnjih letih, na tisto pomembno odgovornost, ki jo je z njimi vred sprejela celotna naša družba, to je na skrb za življenjske in delovne pogoje bivših borcev in nadalje na skrb za vzgojo otrok padlih junakov. To je področje, ki zlasti v zadnjem obdobju čedalje bolj zavzema aktivnost organizacij Zveze borcev in ji daje pečat večje ali manjše delavnosti. Prav zato smo naš razgovor s sekretarjem Občinskega odbora Zveze borcev v Celju, Rikom Presingerjem usmerili na to področje.

Kako so se organizacije ZB celjske občine znašale na tem delovnem področju?

Ce velja splošna ocena, da so osnovne organizacije, zlasti pa višji odbori posvetili temu problemu največjo skrb in pozornost, in da so bili doseženi zadovoljivi rezultati, moram vendarle povedati, da nekatere organizacije jemljejo to nalogo preveč s formalne strani. V kolikor je materialno vprašanje teh otrok rešeno, pa ne moremo biti povsem zadovoljni s skrbjo, ki zadeva njihovo vzgojo. V večini primerov gre namreč za otroke, ki so v letih do raščanja, zato potrebujejo več pomoči, več ljubezni... Mi pa včasih le oglašujemo, da so nekateri od teh otrok nedisciplinirani, da se slabo učijo in podobno, nihče pa se ne vpraša, kje so vzroki za vse to. Zato nas zlasti na tem področju čaka veliko dela. Tu bi se morali združiti prav vsi, ki smo po poklicni dolžnosti ali družbeni odgovornosti

zainteresirani za vzgojo vseh naših otrok in tako tudi otrok padlih borcev. S skupnim delom bi lahko rešili marsikatero nevšečnost, hkrati pa pomagali mlademu človeku, ki ni zrasel v družinskem okolju, da bi lažje premagal težave, s katerimi se bori.

Kateri so problemi, ki jih srečujejo pri skrbi za člane?

Menim, da bi morali tudi delo in življenjske pogoje naših članov, to je bivših borcev, obravnavati z enako vnmom, kot rešujemo nekatera vprašanja čisto materialnega značaja. Tu in tam imamo res izjeme, toda navzlic temu se mi zdi, da rešujemo premalo vztrajno in odločno socialne in stanovanjske probleme nekaterih naših članov, da se vedno premalo storimo za njihovo prekalifikacijo in podobno. Zato več skrbni in več pomoči našemu živemu človeku.

In ostali problemi, morda tudi or-

ganizacijskega značaja, s katerimi se srečujete pri delu?

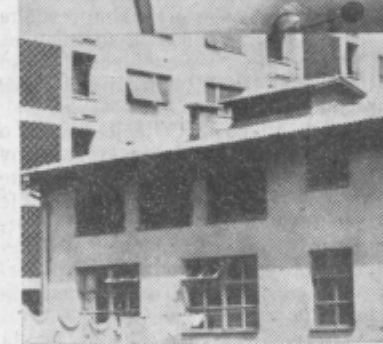
V nekaterih naših organizacijah, zlasti v obrobni predelih občine, delo ni prav zaživel. Se vedno je preveč formalizma in premalo notranje organizacijske povezave. V takih primerih se delo odborov osnovnih organizacij med člani malo čuti. Tudi na področju ustanavljanja aktivov Zveze borcev po tovarnah in ustanovah še nismo dosegli zaželenih uspehov. Kot rečeno, osnovni problem našega organizacijskega dela se kaže v premajhnem sodelovanju med odbori in člani. Le redke so organizacije, ki na članskih sestankih sprejemajo okvirne delovne programe za eno leto, ali določeno obdobje in znajo za njihovo izpolnjevanje mobilizirati svoje člane. Res je, da morata biti predsednik in sekretar gonilna sila dela v vsaki organizaciji, toda če nimata stika s članstvom, so običajno prizadevanja zaman. —mb

Ko smo čez prve ovire...

V sklopu Stanovanjske uprave deluje na področju Celja več pralnic, ki so s svojim uslužnostnim značajem takoj pridobile številne stalne stranke in so vse, kljub pomankljivostim, vedno prenapolnjene. Res, da so tu še nepravilnosti, toda, kje jih pa ni, na začetku, ko se uresničuje ideja, izkušeno pa še ni.

Obiskali smo našo največjo pral-

nico v Ključavničarski ulici. Ta je obenem tudi edina likalnica in krpalnica v mestu. Tovarišica Martina Cvetko, tamkajšnja uslužbenka, nam je bila takoj na razpolago in njeno mnenje vam posredujem.

Gospodinjki servis v Ključavničarski ulici je bil zgrajen z velikim blokom vred. Krog gospodinjstev, ki jim dela usluge v pralnici, likalnici in krpalnici pa se je raztegnil po vsem mestu in še dalje. Naročil ne zmorej več. Kdaj bomo imeli toliko servisov, da bomo zmogli potrebe?

Sele potem, ko sem prehodil Novo Velenje po dolgem in počez, ko sem se ustavljal pred množicami bloki in povpraševal pri posameznih skupinah, sem ga našel sredi gruče prostovoljcev-rudarjev. Ravnali so zemljo in urejevali okolje novih stanovanjskih blokov...

To je bil predsednik delavskega sveta velenjskega rudnika lignita Jože Meh.

Ko sem mu povedal, zakaj sem prišel, je bil takoj pripravljen na razgovor.

Vseda sva se na nabrežje regulirane Pake.

»Dela našega delavskega sveta je na splošno zadovoljivo«, je začel tov. Meh odgovarjati na prvo vprašanje, — vendar opažamo, da nekaterim našim tovarišem manjka širše obzorje, večja razgledanost, zlasti na področju družbeno ekonomskega znanja... Zato včasih gledajo na probleme, ki

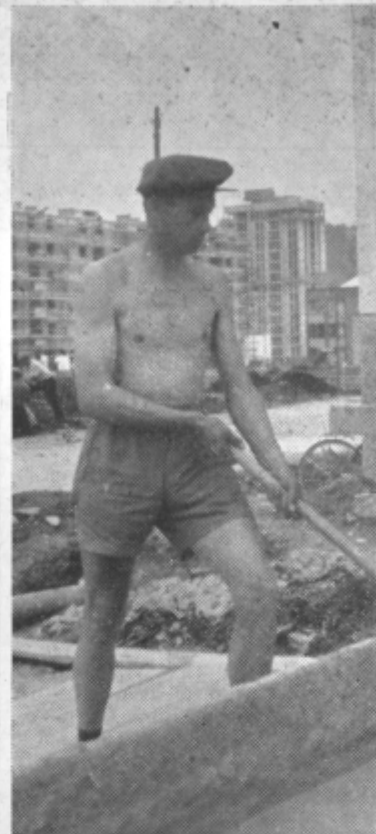
Najbolj si želi še en pralni stroj, ker bi sama zmogla prati pri obeh in bi se tako mogla držati 8-urnega delovnega časa. Sedanjí pralni stroj opere 60 kilogramov na dan, vendar se je sicer slabo obnesel in izgleda navzlic komaj 8-mesečnemu »službovanju« kot veteran iz tridesetletne vojne. Je izdelek mariborske Hidromontaže. — Tudi s sušenjem je še težko, ker moderne sušilnice nimajo. Toda na Zavodu za pospeševanje gospodinjstva obetajo kmalu izboljšave. V krpalnici so nam povedali, da tudi tam nujno potrebujejo še en stroj, po možnosti prirejen tudi za ometanje (entlanje), ker bi tako hitreje napredovali.

Gospodinjim pa tole: pranje 6 kg perila, če same prinesete milo in pralni prašek, stane 200 din, z likanjem 380 din. Za krpanje plačuje stranka od ure, in sicer 120 din. — Če v krpalnici s delom niso preobremenjeni izdelujejo tudi nove stvari, kot kopalke za otroke in drugo. O.

Beseda voljenih organov

Pri upravljanju sodeluje celoten kolektiv

(Obisk V Velenju)

Jože Meh pri prostovoljnem delu

jih morajo reševati, bolj z ozkega stališča. Temu stanju smo napovedali oster boj. Zato prirejamo najrazličnejše tečaje, zato pošiljamo člane delavskega sveta v teharsko šolo, nadalje v politično šolo v Ljubljano in podobno. Razumljivo je, da v enem letu ne bomo dosegli zaželenega uspeha; to je proces, ki bo trajal dlje časa. Za nas je važno le to, da smo ga začeli in pogнали v tek... Tovariš Meh mi je zatem pri-

povedoval o delu, ki so ga člani delavskega sveta opravili ob sprejemanju novega tarifnega pravnika in o nalogah, ki jih čakajo zdaj, ko bodo v praksi uveljavljali nagrajevanje po učinku. Kot merilo za to nagrajevanje jim bo služilo povprečje lanskega leta. Višina nagrade dela po učinku pa rase progresivno s povečano stopnjo učinka nad lanskim povprečjem in se giblje od tisoč dinarjev pri 5% do 16.000 pri 40% povečanim učinkom nad lanskim povprečjem.

»Problem sodelovanja celotnega kolektiva pri upravljanju rudnika, je bil tudi pri nas dolgo časa pereč«, je začel odgovarjati na naslednje vprašanje. »Poskušali smo na več načinov, kako bi dosegli stik z vsemi člani kolektiva. Pred približno enim mesecem smo se pa odločili, da zapramo vsem odbornikom sindikalnih podoborov in vsem članom delavskega sveta skupine od 10 do 20 tovarišev z določenega delovnega območja. Vsi ti sklicujejo pred zasedanji delavskega sveta stanke svojih skupin, na katerih temeljito razpravljajo o dnevnem redu in vseh problemih. S temi sestanki manjših skupin dosegamo odlične uspehe, saj so se na njih rudarji laže in bolj domače pogovarjajo o vseh problemih in nalogah. Spričo takega načina dela, člani delavskega sveta na zasedanjih ne zastopajo več svojih osebnih težav, temveč nastopajo le v imenu skupine, ki jim je zaupana. Do enakih skupinskih sestankov pride tudi po zasedanjih delavskega sveta, na katerih morajo sindikalni funkcionarji, oziroma člani delavskega sveta poročati o sklepih in ugotovitvah organa samoupravljanja...«

Vsekakor je to oblika dela, ki jo kaže uveljaviti tudi drugod. M. Božič

V zadnjem tednu po domovini

Petek, 26. junija

ZVEZNI ZLET PARTIZANA. V Beogradu se je začel drugi zvezni zlet Partizana, na katerem bo nastopilo nad 25.000 pripadnikov partizanskih in športnih organizacij iz vse države.

Sobota, 27. junija

EDVARD KARDELJ V TOMOSU. Predsednik Zveznega izvršnega sveta Edvard Kardelj je obiskal delovni kolektiv Tomosa v Kopru, kjer si je ogledal tovarniške objekte in se zanimal za vsa vprašanja kolektiva.

PREDSEDSTVO CENTRALNEGA SVETA ZVEZE SINDIKATOV JUGOSLAVIJE je na svoji seji med drugim obravnavalo osnutek zakona o finansiranju stanovanjske izgradnje in osnutek zakona o skrajšani delovni dobi za delavce težkih poklicev.

Nedelja, 28. junija

PROSLAVA 40 LET KPJ V KAMNIKU so člani delovnega kolektiva »Titus« zakačili z velikim zborovanjem, katerega se je udeležil tudi tov. Franc Leskošek-Luka. Slavnostni govor pa je imel tov. Tomo Brejc, član CK ZKS.

Ponedeljek, 29. junija

PRVI DAN ZASEDANJA ZVEZNE LJUDSKE SKUPSCINE je predsednik ZIS Mijalko Todorović poročal o obetajočem rekordnem pridelku. Moma Marković o zdravstvenem zavarovanju kmečkega prebivalstva, Sergej Kraigher pa o rudarskem zakonu.

Torek, 30. junija

ZVEZNA LJUDSKA SKUPSCINA je svoje delo nadaljevala na ločenih sejah obeh zborov.

POGLED PO SVETU

Harriman pri Hruščevu. Stara poznanstva iz časov zadnje vojne. Vzemimo kompliment kakor takrat. Obljube in obeti, ne nazadnje ta, da bo prišlo še letos 15.000 ameriških turistov v SZ. Na moskovsko razstavo je povabljenih 130.000 gostov. Atomski fizik Fuchs, ki so ga leta 1953 obsodili Angleži na 10 let ječe, ker je izdal atomske skrivnosti SZ, je bil izpuščen po petih letih zaradi levega vedenja v zaporu. Skratka: nekaj je v zraku, kar diši po blagih sapicah, morebiti bodo le otajale v led okovano srce človeštva, ki se že ves čas po vojni upogiblje pod orkanom hladne vojne.

Kaže, da je Goebbelsov »bacil« o komunistični nevarnosti vendarle dosegel svoje. Adenauerjeva propaganda zajema iz Goebbelsovega trobila »Das Reich«. V tem pogledu se ni nič spremenilo. Bevan ima prav, če ga obsoja kot osebo odgovorne za neuspeh ženevske konference. Vse, kar dela črna internacionala, dela sub specie strahu pred socialnim napredkom. »Revolucija v Južni Ameriki? Komunistične celice v južnoameriških državah čakajo na start. Potreben je Marshallov plan za Južno Ameriko, da jo ohranimo za svobodni svet. Za prvo silo je treba zbrati 12 milijard dolarjev...« tako se bere vsak dan v tem ali onem Adenauerjevem propagandnem sredstvu.

Ali — ženevska konferenca se bo 13. julija nadaljevala. Zadnja izjava Dullesovega namestnika vzbuja nekaj upanja. Samo aneksije Zahodnega Berlina ZDA ne bodo mogle tolerirati, za časten in koristen sporazum pa so pripravljene. Devet ameriških guvernerjev potuje v SZ, da se sestanejo z ljudmi istega nivoja v SZ. O sestanku na najvišjem nivoju se zdaj manj govori, vendar so v Angliji izjavili, da bi se ga Macmillan zelo rad udeležil, če bi zdaj pobuda prišla iz ZDA ali iz Francije, SZ in Anglija sta v tem pogledu v zadnjih mesecih že kar dosti naredili.

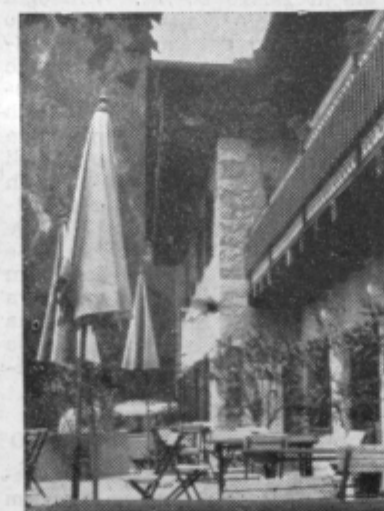
Francija vodi v tem pogledu čudno politiko. Rada bi izsilila iz položaja spet nekaj za svoj v vojni izgubljeni prestiž. V ZDA jo radi opozarjajo na protislovje glede Alžira. Na eni strani terja, da se z Alžirrom ukvarja Atlantska zveza, hkrati pa rotni proti vsakomur, da je Alžir notranja zadeva, v katero se naj ne vtiča. ZDA ne morejo dovoliti, da bi zaradi angažmana v Alžiru izgubile na ugledu v manj razvitih državah, ki obsojajo francosko politiko v Alžiru. In takih dr-

Skrbne priprave na turistično sezono

»Vse smo pripravili, samo lepega vremena noče biti...«

To so besede, ki jih je te dni pogosto slišati v krajih Spodnje in Zgornje Savinjske, pa tudi Zadrebške doline.

V Preboldu je že zdaj nastalo okoli plavalnega bazena prikupno naselje sedmih lepih in čistih weekend hišic. Tu so po zaslugi delavnega turističnega društva in zlasti njegovega predsednika Toma Potočnika napravili velik korak naprej. Res je, da je to šele prvi, vendar tudi prvi je potreben za nadaljnji razvoj. Letos so izdali prvi turistični prospekt, skromen, pa vendar lep. Enodnevní penzion v Preboldu

Motiv iz planinskega doma v Logarski dolini

T. O.

pride na 530 dinarjev, od tega 180 dinarjev za ležišče v hišici, ostalo pa za hrano, ki jo nudijo krajevna gostišča. Prve priljave gostov že tudi imajo.

V Mozirju se čuti novo življenje, ne samo okoli bazena, kjer so zrasle tri weekend hišice, temveč prav tako v gostišču pri »Pošti«. Le-to zdaj dela pod okriljem gostinskega podjetja »Savinja«, s sedežem v Nazarju. Ko že govorimo o Nazarju, naj še povemo, da so tu pred meseci ustanovili turistično društvo. Glavna pobornika zanj sta bila dr. Bitenc in upravnik gostinskega podjetja tov. A. Kokovnik. Društvo je zaživel s polnimi pljuči. To se kaže v turistični propagandi, nadalje pri namernem asfaltiranju ceste od mostu do Dobletine, pa tudi v pričakovanju prvih gostov. Kakor v Mozirju, znaša tudi v Nazarju penzion 550 do 600 dinarjev na dan. Pa še nekaj — gostilni v Nazarju in pri »Pošti« v Mozirju sta se založili s prvovrstnim savinjskim želodcem, z močno iskano specialiteto! Ko boste hodili mimo, se ustavite in ga zahtevajte — ne bo vam žal.

V Gornjem Gradu je vse v pričakovanju glavnega navala gostov. Že zdaj imajo rezerviranih in plačanih 2500 nočnin! Penzion znaša 550 dinarjev. Zraven 11 weekend hišic imajo precej postelj tudi pri zasebnikih. Toda, kot vse kaže, bo z oddajanjem privatnih sob letos križ. Pa ne samo v Gornjem gradu, tudi na Ljubnem in drugod so se potožili, da je pavšalna obdavči-

Ena izmed sedmih weekend hišic v Preboldu.

tev previsoka. Zato ljudje ne kažejo zanimanja, da bi sprejeli goste. Velika večina domačinov, ki oddaja v sezoni postelje in sobe, se v tem času utesni. Zato ne morejo razumeti, da morajo to pripravljeno plačati z davkom. Zdi se, da je pavšalna obdavčitev najhujše zadelo Ljubencane, saj so tu edino zasebniki, ki se ukvarjajo s turizmom. Gostišče s prenočišči družbenega sektorja tu ni. Zato bi kazalo ta problem znova proučiti zdaj, ko je še čas. Če bodo šli na Ljubnem v letošnji sezoni za korak nazaj, bo to v prihodnjih letih težko popraviti, tembolj, ker ti kraji naravnost kličejo po ureditvi manjših gostišč s prenočišči. In če bo do realizacije te zamisli prišlo, bo težko nadoknaditi zamujeno, zlasti pa popraviti slab vtis.

»Rogovile« v Solčavi ima že

zdaj skoraj vse prostore zasedene za celo sezono. Prve goste pričakujejo tudi v »Rinku«, ki je prevzela še postelje v zadružnem domu in tako povečala nočitvene kapacitete. Penzion znaša 650 dinarjev.

Logarska dolina je že sprejela prve goste. Tudi letos bo tu premalo prostora. Ta dolina pa je prvega maja dobila novo postojanko. To je dom planinskega društva Solčava v Logarskem kotu. Nekoč je bila tu karavla, zdaj pa je lep dom z osmimi sobami ter 17 posteljami. Kdor išče miru — ga bo našel prav tu sredi gozdov. Enodnevní penzion znaša 550 dinarjev. Zaupno rečeno — upravnik kočice ima na zalogi zadostno količino okusnega želodca. Sicer pa bo ta postojanka odprta vsako leto od 1. maja do zadnjega oktobra. M. B.

S SEJE OKRAJNEGA LJUDSKEGA ODBORA CELJE

Tudi letos huda proračunska stiska

V PONEDELJEK SO ODBORNIKI OBEH ZBOROV OKRAJNEGA LJUDSKEGA ODBORA CELJE RAZPRAVLJALI O PRO-RACUNSKIH DOHODKIH OKRAJA IN OBCIN, O RAZMERJU DOHODKOV IN IZDATKOV, NADALJE O PROBLEMIH GRADBENISTVA V CELJSKEM OKRAJU, O DELOVANJU ZAVODA ZA NAPREDEK GOSPODARSTVA IN SE O NEKATERIH FORMALNO PRAVNIH ZADEVAH.

POTREBNA JE SE OSTREJŠA STEDNJA

ZADRUŽNA GRADNJA Z MANJSIMI VLOGAMI

Načelnik oddelka za finance je podrobno analiziral proračunske dohodke in izdatke v obdobju prvih petih mesecev. Priliv dohodkov je razmeroma zadovoljiv. Kljub temu pa stanje ni najboljše. Namreč, že na začetku leta je bilo jasno, da bodo zaradi prenatrpanosti odlokov o 1% občinskih prometnih davkih na maloprodajo, kar zaradi niveliranih cen ni bilo izvedljivo, nastali precejšnji izpadi. Ta izpad predvidoma znaša okoli 195 milijonov dinarjev. Istočasno pa bodo spričo posebnih pogojev nekateri drugi viri proračunskih dohodkov preseženi. Dejanski primanjkljaj okraja in občin bo tako znašal okoli 145 milijonov. Zavaljo tega so odborniki sprejeli priporočilo za še ostrejšo štednjo proračunske porabe. Vsega seveda ne bo moč prirediti. Tako celjski okraj stopa že petič zaporedoma v situacijo, da je prisiljen kriti redne proračunske izdatke s proračunsko rezervno, kar se potem občuti na ustreznem zmanjšanju proračunskih dohodkov v naslednjem letu.

POSLOVNO ZDRUŽENJE ZA GRADBENISTVO

Predsednik celjske občine Franc Rupret je podrobno poročal o problemih gradbeništva v našem okraju. Poudaril je, da je smotno, da okrajni plan natanko določi organizacijske ukrepe, ki bi v kratkem času lahko bistveno izboljšali pogoje dela in uspehe gradbeništva na našem območju. Obrazložil je tudi nujno potrebo po ustanovitvi poslovnega združenja za gradbeništvo, ki bi zajelo investitorje, stanovaljske zadruge, projektante, gradbeno industrijo, gradbeno podjetje in izvajalce zaključnih del na stavbah.

Tu ne gre za združevanje podjetij v eno, temveč za koordinacijo dela, ki naj stremi v končni liniji za istim ciljem — pocenitvi gradbenih storitev. Razumljivo je tudi, da tega ne bo mogoče storiti čez noč, pa tudi ne, če ne bomo gospodarske organizacije te panoge okrepili. Odborniki so v nadaljevanju odobrili pobudo poročevalca, da bi občinski ljudski odbori namenili 5% stanovanjskih skladov za investicije v gradbeništvo.

ZA 2 MILIJONA DVOSOBNO STANOVANJE

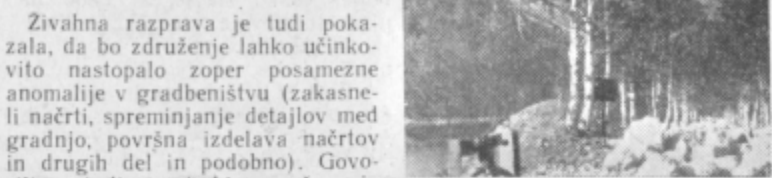
Zanimivi so tudi podatki, ki jih je prikazala komisija za reorganizacijo gradbeništva. Po teh bi z uresničitvijo načrta o tipiziranih gradnjah in sistematičnemu delu pri vrstnih gradnjah enosobno stanovanje veljalo milijon 600 tisoč din, dvosobno pa največ 2 milijona 100 tisoč dinarjev. Pri tem je vštete tudi obvezni prispevek za ureditev vseh potrebnih komunalnih naprav. Ob veliki stanovanjski stiski v vseh krajih celjskega okraja bi to bila precejšnja pridobitev. Saj smo trenutno tako daleč, da strokovnjaki ob dosedanjem tempu izgradnje niti ne morejo izračunati, kdaj bo stanovanjska kriza premagana. Cenejša stanovanja pa so prvi pogoj za večje število novih stanovanj.

GIBANJE PREBIVALSTVA

Na področju celjske občine se je lani rodilo 16,5 otrok na 1000 prebivalcev, umrlo pa 6,2 oseb na prav tolikšno število državljanov. To pomeni, da je lani znašal naravni prirastek 9,8 oseb na 1000 prebivalcev, kar je za 6,1 osebo manj v primerjavi s 1950. letom. Umrljivost novorojenčkov je znašala 4,8‰.

Razstava vajencev

Gojenci vajske šole raznih strokovnih oblik na koncu šolskega leta, razen številnih prireditelj pripravi tudi zelo uspešno razstavo svojih izdelkov. Razstavljali so vajenci vseh strokovnih oblik, kar po krojačev. Komisija okrajne obrt-

Savinjsko nabrežje bo kmalu urejeno. Zal pa Celjani ne znajo ceniti lepo urejenih nasadov. Se predno je dokončano, je trava ob vodi že pohojena

„Mamica, tudi jaz bi bil rad lepo oblečen“

Res je, da človeka ni moč soditi po obleki. Res pa je tudi, da so ljudje radi lepo oblečeni in da hočejo tudi svoje otroke imeti prikopno oblečene. To velja enako za otroke, ki otrokom lahko kupijo obleke iz kamgarna, nyloga in podobno, pa tudi za otroke, ki tega ne zmorejo. Istočasno pa je kruta resnica, da je v naših trgovinah otroška obleka in perilo za malčke predrago.

Od leve proti desni upravnik krojaške delavnice v Celju, šmarske krojaške delavnice, Helena Borovšak in Milica Zabovnik na posvetovanju.

To pa je osnovno vprašanje, ki ga morajo skupno rešiti industrija, obrt in trgovina. Zavod za napredek gospodinjstva v Celju je zato sklical skupni sestanek predstavnikov teh gospodarskih panog iz celjskega okraja. Ugotovili so, da so precejšnje možnosti za povečanje obsega proizvodnje otroške konfekcije in predvsem za znižanje cen oblačil za naše najmlajše. Sklenili so tudi sporazum o sodelovanju, in sicer na načelu, da niti industrija, niti obrt in ne trgovina pri otroški konfekciji ne bodo iskali posebnih zaslužkov. Zavod za napredek gospodinjstva pa se je zavezal, da bo za izdelovanje preprostih in ceninih, a ličnih otroških oblačil pridobil gospodinje, ki sicer nimajo možnosti za zaposlitev, pa so večje v šivanju otroških oblek. Izdelovali bodo modele, ki jih bodo temeljito proučili. Vsi udeleženci posvetovanja so bili tudi mnenja,

da morajo otroška oblačila biti predvsem praktična.

Se nekaj podrobnosti iz razprave:

HELENA BOROVSŠAK:

Problem otroške konfekcije je že več let predmet razprav na sestankih žene. Otroških oblačil ni dovolj, pa tudi silno draga so in za delovno ženo nedostopna. Zato bo treba najti pot in način, da pride trgovina do cenenih in ličnih otroških oblačil in da s tem istočasno zadovoljimo željo preproste žene, da ji je otrok prikopno oblečen. Tu ni bistven nylon. Izdelovati moramo predvsem preproste obleke za igro in druge dnevne prilagoditve.

CVETO PELKO:

»Menim, da je pripravljenost industrije za sodelovanje pri ureditvi in izdelavi bosta hvala vredna, istočasno pa zelo dobra zamisel, da bi žene, ki sicer niso za-

poslene, izdelovale otroške obleke. Odbor, ki ste ga izvolili in ki bo uresničeval to zamisel, bo imel precej težko organizacijsko nalogo. Pripominjam pa, da so stanovanjske skupnosti pri tem lahko velik pripomoček. Razumljivo je, da bo tako široko področje dela imelo velik vpliv na raznovrstnost izdelkov otroške konfekcije, kar so naše žene doslej najbolj pogrešale. Seveda bodo oblačila tako tudi neprimerno cenejša.«

FRANC PLEVNİK:

»Tovarna »Toper« je pripravljena pri tej pomembni nalogi pomagati. In sicer tako, da bo lahko prikrojevalec Zavoda, ki bo po osvojenih modelih pripravljala blago za šivanje, z našimi stroji urezal posamezne dele oblačil. Morda se bo pokazala še kaka druga oblika sodelovanja. Gre namreč za to, da se do možne meje znižajo stroški izdelave otroških oblačil.«

IVAN PESEK:

»Ljudski magazin je že precej razvil prodajo konfekcijskega blaga. Uspeh smo dosegli le tam, kjer je ustrezala kvaliteta, izbira in cena. Zato je razmerje teh treh elementov tudi v našem primeru bistveno. Zanimiv je primer iz Kranja, kjer je invalidsko podjetje s tekstilnimi ostanki, ki so bili za 40 odstotkov cenejši, izdelalo lične in poceni

DELOVNI KOLEKTIVI ZA KOMUNALNO UREDITEV

Razveseljiva je ugotovitev, da so se v letošnjem letu tudi nekateri delovni kolektivi v Celju lotili urejanja in gradnje določenih komunalnih naprav in objektov. Na račun takega sodelovanja in razumevanja bo zgrajen nov most čez Ložnico pri Joštovem mlinu, nadalje bosta urejeni Mariborska in Ipavčeva cesta in končno tudi Store dobivajo novo podobo.

Končno rekonstrukcija šoštanjske usnjarne

Letos šoštanjska usnjarna praznuje 70-letnico obstoja. To jubilejno leto je za njih toliko bolj pomembno, ker so hkrati uspeli dobiti potrebne kredite za rekonstrukcijo. Iz zveznega investicijskega fonda so dobili posojilo za preureditev oddelka za proizvodnjo kromovega usnja. Rekonstrukcija bo veljala preko 110 milijonov din.

Tudi pivovarna v Laškem je dobila potrebna sredstva za ureditev polnilnice. Rekonstrukcija pivovarne bo veljala 154 milijonov din.

Mestna ljubljanska hranilnica je odobrila Občinskemu ljudskemu odboru Smarje posojilo za ureditev polnilnih naprav mineralne vode v Rogški Slatini (50 milijonov).

NAMESTO 200 - STO MILIJONOV

Prvotni načrt za gradnjo obrata družbene prehrane v Gaberju je bil zelo velik in hkrati zahteven. Namerali so zgraditi menzo, v kateri bi se lahko hranilo okoli 1.500 abonentov. Gradnja takega obrata je bila preračunana na okoli 200 milijonov din. Po novem konceptu pa

bodo zgradili obrat z zmogljivostjo 650, po potrebi pa tudi tisoč obrokov. Ta načrt ustreza potrebam, hkrati pa tudi finančnim pogojem, saj se bodo stroški gradnje zmanjšali na okoli sto milijonov dinarjev. Kot vse kaže bodo z gradnjo te menze začeli v septembru.

Franc Plevnik med razpravo

obleke. To je možno tudi pri nas, saj je v celjskem okraju precej tekstilnih tovarn.«

LEON MLINARIČ:

»Tudi mi se bomo priključili. In sicer z obveznostjo, da bomo dobavljali Zavodu ostanke iz vseh jugoslovanskih tekstilnih tovarn. S tem bo izbira blaga precej pestrejša.«

Razprava o problemih otroške konfekcije je potekala v vedrem vzdušju, z veliko pripravljenosti in volje, da pomagajo tudi oni materi, ki ne zmore dragih oblačil za svojega otroka, pa bi ga vseeno rada lepo oblekla. Sklepi so bili spodbudni, sedaj jih bo treba še uresničiti.

POPRAVEK

V pretekli številki našega lista se nam je v članku »Mesarska podjetja v Celju se ne bodo združila« vrnila neljuba pomota. Članek omenja slabo finančno stanje v podjetju Mesnine, pravilno pa bi se moralo glasiti »v podjetju Planina«.

Prosimo kolektiv podjetja Mesnine, da nam neljubo pomoto oprost.

Naš komentar

PREPRECIMO PRAVOCASNO, DA NE BO PREPOZNO

Nekaj pripomb na račun trgovine s češnjami

Sezona češenj se bliža h kraju in zato se ne bi izplačalo pisati o nekaterih anomalijah v trgovini s češnjami, saj ljudski pregovor pravi, da je po toči prepozno zvoniti.

Vendar hočemo ta primer osvetliti z namenom, da bi se kaj podobnega ne dogodilo v trgovini z ostalim sadjem in zgodnjo povrtino, saj tako trgovanje, kot ga bomo opisali, meče slabo luč na odnose v trgovini, ki bi v današnji družbi morali sloneti predvsem na načelih socialistične morale.

Preidimo kar k stvari.

Zaradi spomladanske pozebe in neugodnega vremena so letos češnje slabše obrodile. Razen tega je tudi dokaj velik izvoz, zato je na trgu letos češenj manj kot prejšnja leta. Celjski trg je zalagal v glavnem preskrbovalno podjetje Agropromet, ki je nabavljalo češnje od kmetijskih združenj iz Slove. Primorja. Preskrba je bila dokaj neredna. Zelo nestalne in visoke pa so bile tudi cene, ki so se gibale od 80 do 100 din za kilogram, kljub temu, da so kmetijske zadruge odkupovale češnje po 20 din.

Zakaj taka razlika v ceni? Odkupna cena ni stimulativna za proizvajalca, prodajna pa nedosegljiva za potrošnika.

Po mnenju zastopnika preskrbovalnega podjetja v Celju so zaračunale kmetijske zadruge 30 din marže po kilogramu, kar znaša več kot je dobil za češnje proizvajalec. Zadruge so bile pogodbeno vezane pri odkupu češenj z izvoznim podjetjem, ki je zaračunalo še 20 din pri kilogramu. Tako je bil Agropromet v Celju v glavnem vezan za nakup češenj na izvoznem podjetju. Le-to mu je odstopilo le tiste količine, ki niso bile primerne za izvoz. Tako je odkupna cena češenj 20 din zaradi dvakrat visoko zaračunane marže poskočila kar na 70 din, po kateri ceni je Agropromet plačeval češnje izvoznemu podjetju.

O tej verižni trgovini je razpravljal na zadnji seji tudi Svet za blagovni promet in tržišče pri celjski občini in obšolil tako poslovanje in škodo proizvajalca in potrošnika.

V tem primeru se ne da nič več urediti, ker se sezona češenj bliža h kraju. Vendar pa je Svet naročil Tajništvo za gospodarstvo, naj opozori Sekretariat za blagovni promet LRS o tem nelojalnem primeru trgovanja, da bi pravočasno preprečili podobne anomalije in lov za pretrinitimi dobički pri ostalih kmetijskih pridelkih in sadju, ki prihaja na naš trg.

-ma-

Prepoved za upravnika

Okrožno gospodarsko sodišče v Celju je v zadnjih letih že petkrat obravnavalo in tudi kaznovalo Klavnico in mesnico Laško in upravnika Emila Perdiha.

Lani so uslužbenci mesnice grobo kršili predpise o najvišjih cenah za živino. Živino so preplačevali, ker se jim je tak način zdel najlažji, da so lahko prebrdli takratne težave pri nabavljanju živine za zakol. Trgovska morala, ki veže podjetja, da delajo v prid potrošnika jim ni bila pomembna. Se manj zmeda, ki so jo na trgu s svojim ravnanjem povzročili. Tedaj jih je senat Okrožnega gospodarskega sodišča obsodil na denarno kazen — podjetje s 70 tisoč dinarjev, upravnika Perdiha pa s 13 tisoč dinarji.

Vendar je ponovni pregled inšpekcijskih organov pokazal, da kazni ni posebno zalegla. Podjetje in upravnika sta se znova znašla na zatožni klopi. Prisojena jima je znova denarna kazen — za podjetje 60 tisoč dinarjev, Perdiha pa 10 tisoč dinarjev.

Sodišče je tudi ugotovilo, da

je pobudnik za izigravanje in neupoštevanje predpisov upravnika Klavnice in mesnice Emil Perdihi in da denarne kazni pri njem ne pomagajo. Doslej je bil že trikrat predkaznovan. Zato je sodišče izreklo oster zaščitni ukrep. Emilu Perdihiu so prepovedali opravljanje vodilnega mesta v tem podjetju za dobo enega leta.

Sodišče upravičeno ni moglo upoštevati zagovorov podjetja in upravnika, ki sta vso krivdo hotela zvaliti na druge. Trdila sta, da zadruge niso sposobne odkupovati živino, da je morala mesnica nastopati kot njihov pooblaščenec in pri kmetih odkupovati živino. Celotno to, da so zadruge navijale cene. To je lahko vse res, pa vseeno ni vzroka za upravičeno njihovo zavestnega dviganja cen, ki so bile v korist potrošnikov dogovorjene. Zato je tudi neumestna njihova trditev, da so to počenjali v korist potrošnikov. Razumljivo je tudi, da bi na trgu s kmetijskimi pridelki nastala prava zmeda, če bi sodišča

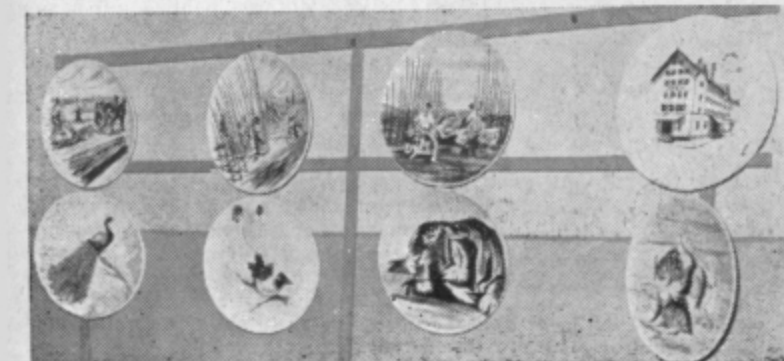
dovoljevala na račun podobnih izgovorov kršitve pozitivnih predpisov oblastnih organov.

Gotovo je namreč, da so se uslužbenci tega podjetja prav dobro zavedali, da so prekrški in neupoštevanje predpisov o maksimalnih odkupnih cenah za živino kazniv. Se manj jih seveda opravičuje trenutno pomanjkanje živine, ker je bil končni cilj dogovora o maksimalnih cenah prav ta, da se ob tem cene mesu ne dvignejo v nedogled.

Neveščeno pa je dejstvo, da je šele sodišče ugotovilo, da Perdihi s svojim načinom poslovanja škoduje skupnim interesom in prizadevanjem za udržitve blagovnega prometa in da ne ustreza na vodilnem mestu. To bi moral vendar ugotoviti občinski ljudski odbor, morda svet za blagovni promet in še politični forumi. Prav teh je naloga, da podpirajo vsa prizadevanja za udržitve cen potrošniškemu blagu na njihovem območju in stabilizacijo gospodarske politike, ki jo naš družbeni sistem zahteva.

ZGODOVINA SLOVENSkih RUDNIKOV

Te dni je izšla v založbi »Nova proizvodnja« v Ljubljani knjiga Ivana Česmige »Rudarstvo Slovenije«. Delo opisuje vse obstoječe rudnike in tudi one, ki več ne obratujejo. Avtor posebej obravnava tudi vse rudnike v celjskem okraju, v nadaljevalnem delu pa še topilnice, med njimi tudi celjsko Cinkarno.

KULTURNI delavski »SVOBODE«

Približal se je Zlet »Svobode« — še teden dni nas loči od velikega srečanja, ki bo z bogatim sporedom prikazalo delovanje Delavsko prosvetnih društev v Sloveniji. Velik zlet, ki je vključen v spominske svečanosti za štiridesetletnico Komunistične partije Jugoslavije in navezan na zgodovinski shod »Svobode« leta 1935 v Celju, nam narekuje, da se spomnimo dogodkov, ki so kovali naša delavska prosvetna društva, da pogledamo, kaj delajo naše »Svobode« danes in se vprašamo, kakšne so naloge najširšega ljudsko prosvetnega delovanja.

nekoč

Iz »Vorwärtsa« nastane »Naprej« leta 1919 na Zelenem travniku.

Ko se je zlomila avstro-ogrska monarhija in je začela nastajati kraljevina Jugoslavija, so bili mnogi, ki jim tovrsten družbeni red ni bil po godu. Zabeležiti moremo številne poskuse upora, a za nas najbolj zanimiv je skupek vzemirljivih dogodkov, ki so znani po razpravi v Celju, imenovani v takratnem tisku »Velenjski roparji«. To je bila prva revolucionarna skupina v celjski okolici, ki je potrgala kordone z avstrijskih vojaških čepic in si nanje ob strani prišla rdeča znamenja — simbol socialistov in si prizadevala, da bi v duhu ruske revolucije tudi pri nas dosegla enakost. Ropali so bogate in delili med revne. Toda skupina ni bila dovolj organizirana, niti ni imela dovolj jasne in ustaljene vodilne ideje. Vse je bilo več ali manj vendarle pustolovščina.

Toda ta in podobne pustolovščine so postajale vedno bolj resna zadeva. Ljudje so se družili v skupine, ki so se vedno močneje opirjele na skupne ideje in načrte v boju proti zatiralcem. Širila se je revolucionarna miselnost, nastajala so društva, socialne organizacije, vedno več je bilo ljudi, ki so demonstrirali svojo pripadnost z rdečimi nageljni, rdečimi kravatami, bradami in podobnim.

V Celju je bil prvi organizator Ciril Böhm, ki je nosil košato brado in vsa druga znamenja revolucionarja — imenovali so ga enostavno »Celjski rdeči car«. Böhm je kasneje svojo dejavnost zavoljo preganjanja opustil, a za njim so prišli drugi. Zvrstila so se slavna imena, vrsta delavsko prosvetnih in sindikalnih voditeljev, ki mnogi izmed njih še danes živijo in delujejo — med vsemi najbolj vidna osebnost, tovariš Franc Leskošek-Luka.

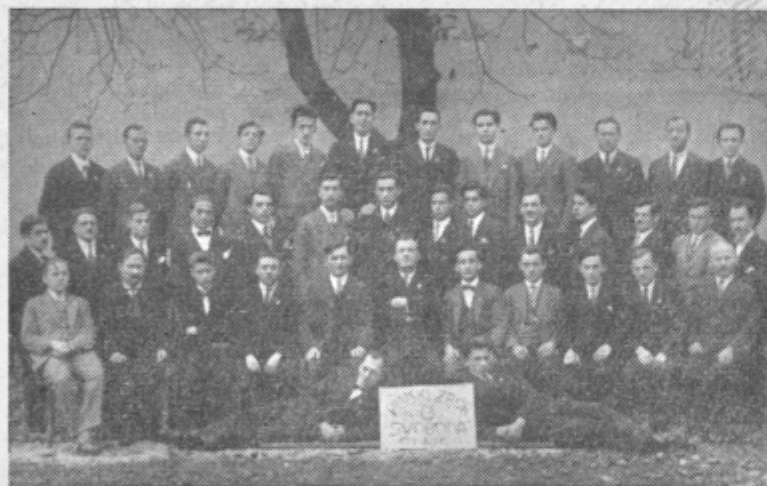
Več o vsem tem boste brali v brošuri, ki jo pripravlja Zveza de-

lucionarnih pesmi, slovenske skladbe in prevode v slovenščino. Ta zbor je bil še majhen, a kmalu se je razrasel in postal

PEVSKI ZBOR »SVOBODE« CELJE

ki je leta 1930 pomenil že veliko množico napredno mislečih ljudi, zavzetih za slovensko pesem in sestavljen večinoma iz delavskih vrst, je bil hkrati glavna opora sindikalnemu delovanju.

Petje, igranje na odru, druge prireditve so bile samo okvir. Povsod so se borili za slovenski jezik in ljudsko miselnost, a časi so bili trdi.

Pevski zbor »Svobode« Celje leta 1930.

Vlada je nasprotovala vsemu naprednemu in policija je bila vedno vsem za petami. Dejansko delo so bili štrajki, politična zborovanja, zapuiski tečaji, protidraginjski shodi in podobna uporniška dejavnost, ki si je počasi utirala pot, se razraščala in postajala vedno bolj ljudska.

Nogometna tekma »Svobode« leta 1930. Med igralci je tudi Slavko Slander.

lavsko prosvetnih društev »Svoboda« Celje. Tu vam posredujemo samo nekaj utrinkov iz preteklosti.

IZ »VORWÄRTSA« NASTANE »NAPREJ«

Leta 1919 se je na Zelenem travniku zbral pevski zbor »Vorwärts«, ki so ga tedaj preimenovali v pevsko društvo »Naprej«. To preimenovalje je bil prvi uspeh. Kasneje so začeli med ustaljeni pevski program vrivati vedno večje število re-

TUDI SPORT JE IMEL POLITIČNO VSEBINO

Ljudi je bilo treba pritegniti, oblast in policija pa zaslepiti. Naši revolucionarji so si izmislili vse vrste in oblike dela, da bi zbrali ljudi. Prirejali so celo nogometne tekme. Zanje je bilo menda v Celju že od nekdaj največje zanimanje. Posebno Slavko Slander, ki ga vidimo med igralci na sliki, je bil sila spreten organizator in zbiralec ljudi. Skoraj noben dogodek v ti-

stih časih ni minil, ne da bi bil poleg živahni in priljubljeni vodja številnih in uspešnih akcij, posvetovanj in zborovanj.

Prostrana je bila dejavnost »Svobode«. Borila se je z večjimi težavami kakor današnje. Bila je ognjišče, ki so se okoli njega zbirali dobro misleči ljudje, v srcu verujoči v zmago pravic delovnega človeka. Iz nedolžnih pevskih zborov, igralških druščin in športnih organizacij je nastajala miselno enotna in z enako željo navdihnjena množica, ki je terjala pravice za delavca, organizirala stavke — v Cinkarni, v tekstilni tovarni Bergmann, pekovski stavko in druge, prirejala shode in posvetovanja, zborovanja — česar vrh je Zlet »Svobode« leta 1935, ko se je v Celju zbralo več ko 15.000 ljudi na veliki demonstraciji v boju za človečanstvo in dostojno mesto delovnega človeka v družbi.

Združevanje so vodili komunisti od vsega začetka. Prvi revolucionarji, ki so vedeli, da je treba najprej ljudem pokazati pot, potem pa gredo vsi po njej, voditelji, ki so bili sami najtesneje združeni z delavstvom in trpljenjem in so vedeli, kaj teži našega človeka. To so bili začetki velikega boja, ki je hkrati z borbo proti okupatorju izbojeval prav tako pomembno zmago — zmago nad zatiralci našega ljudstva.

KAJ PA DELAJO »SVOBODE« DANES?

Tudi danes je delo »Svobode« zelo prostrano. Pevski zbori, igralške družine, splošno izobraževalni krožki, športne sekcije in še vrsta drugih dejavnosti je pod okriljem »Svobode«. Tudi danes širi kulturno misel med najširši delovni sloj, zasega vedno večje število članov in utrjuje miselnost napredka in komunizma.

NA POLZELI

Tu imajo 216 članov v pevski, dramski in drugih sekcijah. Imajo tudi lastno glasbeno šolo, sodelujejo s klubom ljudske tehnike in ljudsko univerzo, prirejajo koncerte, igre, predavanja, skrbijo za progra-

V LIBOJAH

Medtem ko se v Preboldu in na Polzeli ne morejo pohvaliti s predvajo tradicijo, pa je libojška »Svoboda« še iz leta 1929. Danes je več ko dve sto članov v pevski, tamburaški, dramski, smučarski, šahovski in kegljaški sekciji. Vse so razmerno enako delavne, le dramska je zadnji dve leti malo zaostala. Posebno tradicijo ima smučarska sekcija, ki prireja smučske tekme s Smorhja v Liboje že od leta 1933. Te

tekme so odpadle samo v letih med vojno in lani, ker ni bilo snega.

Letos bo libojška »Svoboda« počastila spominske dneve 30. junija, na dan, ko bo prispela v Liboje trboveljska mladina na svojem partijskem pohodu. Tega dne bo v Libojah veliko slavlje, ki bodo na njem sodelovale vse sekcije libojške »Svobode«.

Vse te »Svobode« in tudi vse druge iz celjskega okraja, se bodo

udeležile s članstvom in pritegnile še vse drugo delovno ljudstvo na Zlet »Svobode« v Celje, dne 12. junija. Vse kaže, da bo letošnja svečanost znova potrdila navdušenje in polet iz predvojnih dni. Ob spominih na nekdanjost in s potrditvijo sedanjega dela bodo »Svobode« kazale, da delavski razred nikoli in pred ničemer ne klone, da se zaveda svoje dolžnosti in da nikoli ne bo razočaral.

in danes

PA NALOGE?

Nič boljšega nam ne ostane, kakor če preberemo del govora, ki ga je pripravil tovariš Boris Žiherl za četrti kongres Zveze komunistov Slovenije:

V sistemu našega izvenšolskega izobraževanja in nasploh kulturnega dviganja delovnih množic za ogromnega pomena množične kul-

pospeševalec njihove kulturne poudare, in končno kot — če smemo tako reči — šola kulturne zabave in razvedrila. Ob njihovih uspehih bi kopnele plitve in dostikrat močno defektne oblike zabave, rojene v vzdušju ljudske zaostalosti reakcijske miselnosti in komercialnih računov, značilnih za kulturno politiko sodobne buržoazije.

Zenski pevski zbor DPD »Svoboda« Polzela.

turno-prosvetne ustanove in društva. V naši republiki imamo veliko število takih društev in ustanov, ki neprestano naraščajo in pridobivajo na pomenu. Tu imamo predvsem Zvezo »Svobod« in ljudsko-prosvetnih društev, ki nanjo pada večji del ustreznih dejavnosti, v isti smeri pa se poleg opravljanja svojih posebnih nalog udeležujejo tudi naši sindikati, mladinske, ženske in združne organizacije, Zveza borcev, telesno-vzgojna društva itd. Dnevno časopisje in periodični tisk gre dandanes med ljudi v dosti večjih nakladah kakor kdaj koli prej, prav tako je široko razširjena mreža radijskih naročnikov, uvaža se televizijska mreža itd. Skratka, zagotovljene so že v precejšnji meri vse glavne materialne in organizacijske predpostavke za zares sodobno in zares množično socialistično kulturno akcijo.

Kar zadeva »Svobode« in društva, vključena v okvir njene zveze, naj bi po zamisli, ki je privedla do njene povojne obnovitve, postala glavno torišče množičnega kulturnega udejstvovanja, po svoji mnogostranski usmerjenosti ustrezajoča potrebam in zanimanju sodobnega človeka, občana socialistične skupnosti. V ta namen naj bi se njena društva razvijala v celovite kulturno-prosvetne organizme s prosvetnimi domovi, klubi, knjižnicami, kino-dvoranami, amaterskimi umetniškimi druščinami, šahovskimi krožki, športnimi odseki itd. Tako bi se lahko uveljavila kot eden od pomembnih činiteljev v sistemu našega izvenšolskega izobraževanja, dalje, kot glavni organizator kulturne dejavnosti širokih delovnih množic in kot

Ta zamisel se danes že marsikje uresničuje, dejavnost mnogih »Svobod« in ljudsko-prosvetnih društev se približuje njenemu uresničenju. O tem nam pričajo uspehi na posameznih področjih njihovega dela, ki jih lahko ugotovimo ob vsakoletnih festivalih, napredek v razvijanju glasbene kulture, nastopi amaterskih igralških dručin, ki nam neredko odkrijejo nove in vse po-

»Via mala« v Preboldu.

zornosti vredne talente. O tem nam priča razmah delavskih oziroma ljudskih univerz, ki so se ponekod že pričele spreminjati v široke tribune za obravnavanje aktualnih družbenih vprašanj. Na prireditvah delavskih in drugih ljudsko-pro-

nim namenom, naj služita množični socialistični kulturno-prosvetni akciji, vendar pa doslej v marsičem še nista izpolnili pričakovanj.

Naši napori morajo biti tudi v prihodnje usmerjeni h kar najtesnejšemu povezovanju naših visokokvalificiranih znanstvenih kadrov in vseh zares pomembnih umetniških ustvarjalcev z delom in cilji množičnih kulturno-prosvetnih ustanov in društev. Hkrati pa se moramo z vso odločnostjo upreti vsakemu pozikusu, da bi »Svobode« posamezna njihova društva, odseki in publikacije kakorkoli služili izživiljanju nezdravih umetniških in drugih ambicij, katerih nosilci dostikrat nimajo nobene zveze niti s cilji socialistične kulturne politike niti s socializmom.

Prav te cilje pa morajo imeti zmerom pred očmi komunisti, posebej še komunisti, ki delajo v ustreznih organih družbenega upravljanja, v vodstvih kulturno-prosvetnih društev in ustanov, kakor tudi komunisti, ki samostojno ustvarjajo na različnih področjih kulturnega življenja.

»Velika punčarija« v Grizah leta 1958. V predstavi, ki jo je režiral Lojze Fric, so sodelovali člani šestnajstih delavskih prosvetnih društev.

Gradivo za to stran je zbral in uredil Herbert Savodnik.

IZ KMETIJSTVA

Zanimive številke

NAJVEČJI PROIZVODNI USPEH
HIMELJARSTVU...

Največji proizvodni uspehi so bili doseženi v hmeljarstvu tako pri povprečju površin, kakor tudi pri izboljšanju kvalitete pridelka. Lani je bilo pod hmeljem 2.486 hektarjev njivskih površin, proizvedeno je bilo 2.443 ton hmelja, prvič pa je bila kakovost. Proizvodnja je lani bila za 16,5% višja kot leta 1956 in za 8% višja kot leta 1957.

UPORABA UMETNIH GNOJIL...

Kmetovalci vedno bolj uporabljajo moderna agrotehnična sredstva za proizvodnjo. Lani je bilo porabljenih nad 41.000 ton umetnih gnojil, od tega nad 2.500 ton v kooperaciji.

Porast uporabe umetnih gnojil je bil v zadnjih treh letih takle. Na hektar površine je prišlo leta 1956 200 kg umetnih gnojil, leta 1957 289 kg, leta 1959 pa že 310 kg. Porast uporabe gnojil na celotne obdelovalne površine je bilo pred tremi leti porabljenih 82, predlanskim 124, lani pa 136 kg.

MEHANIZACIJA JE SRCE NAPREDKA
PROIZVODNJE...

Kmetijske zadrage so v preteklem letu dobile veliko število traktorjev s pripadajočimi priključki. Leta 1957 je bilo v okraju po zadrugah in na družbenih posevstih 161 traktorjev. Lani jih je bilo že 434. Traktorskih priključkov v zadrugah in na družbenih posevstih je bilo predlanskim še 847, lani pa že 2.405. Traktorji so opravili 45.000 učinkovitih ur, na en traktor odpade 787 ur.

KAKO UMNO GOSPODARIMO...

Lani je na hektar površine bilo porabljenih 136 kg umetnih gnojil in 681 ton semen visoke kvalitete od žit, preko krompirja do detelje in trave.

IN KONČNO O DENARJU...

Plan dohodkov za vse zadrage v gospodarstvu načrtu je predvidel 655 milijonov in 42.000 dinarjev dohodkov. Doseženo je bilo 651 milijonov in 970.000 din dohodka. Od doseženega dohodka so ustvarile zadrage 348 milijonov in 847.000 dinarjev čistega dohodka, ki bo porabljen za osebne dohodke in zadržne sklade.

A deficit? Revizijska služba je pregledala 107 enot (zadrug), katero, kot vidimo, tudi večkrat. Ugotovo je primanjkljaj v 50 enotah v skupnem znesku 10 milijonov in 448.000 dinarjev škoda. Največji primanjkljaj je v trgovini, nato pri odkupu lesa, ostalo pa tudi v glavnem pri kmetijskih dejavnostih.

Julij bo deževen

NAJPRIMERNEJSI MESEČ ZA DOPUSTE —
TAKO PREDVIDEVATA NASA ZNANA METEOROLOGA ANTE
OBULJEN IN BORIS KOLJČICKI.

Od vseh letnih časov naše ljudi najbolj zanima, kakšno bo poletje. Kajti od vremena v poletnih mesecih je v glavnem odvisno, kakšna bo žetev in letni oddih.

Meteorolog Koljčicki meni, da bo v juliju dosti dežja, ki ga bodo spremljale nevihte ter ponekod tudi toča. Med deževjem bodo seveda tudi dnevi s kratkotrajno vročino. Po njegovi prognozi bo v juliju skoraj vsak teden padal dež, in to po nekaj dni zaporedoma. Predvsem je pričakovati deževje okoli 7., 12., 20. in 30. julija. V juliju predvideva Koljčicki tudi vroče dneve, ko bo temperatura narasla do 36 stopinj.

Stabilnejše vreme predvideva Koljčicki šele konec julija in v začetku avgusta. Takrat bodo najbolj vroči dnevi v letošnjem poletju. V drugi polovici avgusta pa bo zopet prišlo do ohladike s pogostejšimi padavinami. Po njegovi prognozi bo pravo poletje od 25. julija do 15. avgusta. Najtoplejši dnevi s temperaturo okoli 37 stopinj pa bodo med 10. in 15. avgustom.

Na splošno bo letošnje poletje za kmetijstvo veliko bolj ugodno kot v prejšnjih letih. To velja še posebej za žitrodne predele, saj bo vreme ugodno za to kulturo, če izvajamo seveda krajevne nevihte in točo, ki lahko prizadene kakšen kraj.

Ljudem, ki odhajajo na letni odih, svetuje Koljčicki v juliju južni Jadran, ker bo v severnem dosti dežja. Konec julija vse do 20. septembra pa bo lepo vreme na vsem Jadranu.

Podobno prognozo daje tudi pro-

Zbor gasilcev
v Rogaški Slatini

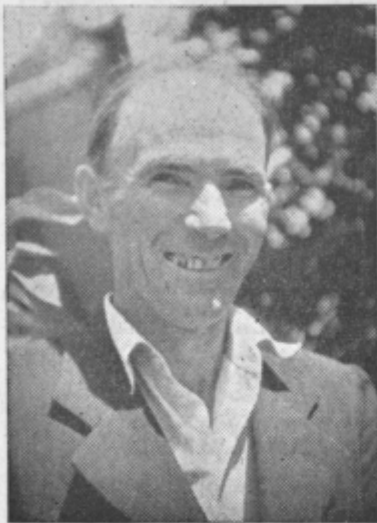

Izživljenje na naši vasi

Pri rekorderjih kmetijske dirke

Na lanskem občnem zboru Okrajne zadrugne zveze Celje je bil sprejet sklep o razpisu tekmovanja med kmetijskimi zadrugami in poslovnimi zvezami. Tekmovanje je vsebovalo kot tekmovalne točke vse poglavitne ključne naloge zadrug in poslovnih zvez v preteklem letu.

Izid tekmovanja je bil presenetljiv. Med 71 tekmovalkami se je šest kmetijskih zadrug močno približalo idealnemu številu možnih točk (240) s tem, da so dosegle nad 200 točk.

Med vsemi zadrugami pa je bila najboljša KZ Prebold, ki je dosegla 227 točk. Med nje se je pretekli teden napolnil naš sodelavec:

Predsednik zadrugne sveta KZ
Prebold Franc Potočnik

KOOPERACIJSKI TRAVI
TRAKTOR SAM NI KOS...

Ze v »Filijalki sem jih slišal na račun kooperacije. Neka zadrugna se je pritoževala, češ, trava je zara-

di »štupe« zrasla tako visoko in gosto, da nimajo kje trositi in sušiti.

Moj »vodič«, šef strojnega odseka Drago Rak, me pelje čez travnike. Kakor da valovi žito... To sicer ni kaj prida če travi orumeni krasje, toda vreme je krivo, da se je košnja tako zavlekla. Trava visoka, da seže čez pas odraslemu možu.

— Poglej mi pravi Rak — tu sploh ni treba mešnikov. Tale njiva tu je v kooperaciji v travništvu, ona tam pa ni.

Kakor bi z ravnilom naredil črto. Tu gosta in visoka trava, tam nizka, da se vidijo krtine vmes.

Traktorist Stane Hribnik je ravno kosil na travniku predsednika zadrugne sveta Franca Potočnika. Gospodar je upehan stopal za traktorjem in z grabljami pulil travo izpod nožev, da bi se kosilnici ne zataknil. Red pri redi, polna kot snopje. Niti ped pokošenih tal ni bilo videti.

— Kako boste sušili? sem pobaral predsednika.

— Domov jo bomo zvozili in raztrosili, če bo dež pa obesili v kozolec!

Potem je tovariš Potočnik pripovedoval naprej: Lani je na tem travniku dobil dva voza sena. Letos ga bo najmanj za šest voz. Potočnik ima 2 hektarja in 70 arov travnikov. Nekaj je zamočvirjenih. Caka na regulacijo Bolske. Brez hmelja ima 4 hektarje in 70 arov obdelo-

Sef strojnega parka pri KZ Prebold Drago Rak

valne zemlje. In koliko živine? Pet krav, telico in konja. Letos bo imel najmanj 8 goved. Kam bi sicer s krmo?

RUMENO IN ZELEN ZLATO —
NJEGOV PONOS

Predsednik upravnega odbora Martin Vedenik je bil prvi zadrugnik, ki je imel žičnico v tem koncu Savinjske doline. Po žičah se mu kot goščava vzpenja štiriletni hmelj. Tik ob hmeljišču pa valovi italijanka. Če se je meni obraz razlezel od zadovoljstva, kako se ne bi njemu, ob pogledu na pšenico, ki bo v enem tednu godna za žetev.

— To bo škrabljal v kombanul! Pričakujem, da bo dala vsaj 40 do 45 stotov na hektar. Rad bi vedel kaj imajo v glavi tisti, ki ne vidijo prednosti kooperacije. Od daleč hodijo gledat njivo, božajo klasje, štejejo zrnje v napetih klasih in prikimujejo. Nekateri kažejo dolge obraze. Že vedo zakaj.

Za kozolcem mi je pokazal »patente za obriranje. Na nogah postavljena dolga hmeljevka z rogovi in iz železa. Nanje raztegnejo osmukano panogo. Obriranje je lažje in gre hitro od rok...

BREZ TRAKTORJA SI NE VEDO
VEČ POMAGATI...

Tovariš Rak (poznamo ga s traktorskih tekmovanj) se je izkazal kot

požrtvovalen »vodič«. Tu sva si ogledala krompir na zadrugnih parcelah, tam spet razbohotelo hibridno koruzo. Konzervativnost je dala Savinjski dolini slovo. Mlada žena v kratkih hlačah in izrezani majici je poganjala konjsko vprego po cesti, da se je kadilo za njo. Na travnikih so ženske obračale seno naravnost praznje opravljene. Sredi vasi dokončujejo zadrugni dom, ki bi tudi mestu ne delal sramote. Po poljih ropočejo traktorji...

Traktorji. Kako je s temi trak-
torji?

— Zadnje dni je kot v norišnici. Naj bo petek ali svtok, vsak dan smo z dvanajstimi traktorji zunaj od sveta do mraka. Ta bi rad, da mu obsipljemo krompir, oni se ni obsipal hmelja, temu se mudi s košnjo, drugemu spet za kaj drugega. Mi pa smo dolžni vse postoriti. Pogodba je pogodba in zdajle čutimo tiste »špice« o katerih je bilo lani govora. Recimo jutri: Navsezgodaj bo vseh dvanajst traktorjev napreglo škropilnice in v hmelj. Prosto-voljci pri gradnji ceste bližnjice do kopališča nas tudi vsak dan pričakujejo... Toda zmogeli bomo. Moramo. Najhuje je to, da hočejo imeti vsi najboljše traktoriste...

Tako je tudi res. Traktoristi delajo od jutra do noči. Tudi nedelje so delavniki. Delavnik, ki je podvojen. Dnevni delovni čas je 10 ur. Toda kam bi prišli, če bi se držali samo predpisane delovnega časa. Zadrugniki v preboldski zadrugi vedo zakaj ima kovač klešča. Traktor sem, traktor tja. Kmetijstvo se spreminja v tovarno pod vedrim nebom. Tovarno, kjer sta človek in stroj nepogrešljivo povezana.

Toliko sem slišal od treh izmed štiri sto zadrugnikov. Tudi drugi bi mi ne povedali česa drugega. 2.200 hektarjev obdelovalne zemlje je v rokah umnih gospodarjev. Zanje ne bo prehudo, če bodo nekega dne rekli:

— Če smo se pritožili do teh uspehov, zakaj jih ne bi podvojili! c. k.

Zlato klasje dozoreva

V kratkem bodo zapeli srpi in zahrumeli kombajni. Pšenica upogiba težko zlato klasje. Visok pridelek bodo imeli zlasti tisti zadrugniki, ki so sejali italijanko v kooperaciji z zadrugami.

Poglejmo si klasje, ki se upogiba od teže na njivi predsednika upravnega odbora KZ Prebold Martina Vedenika. Po štirideset in več zrn v klasu, klas pa pri klasu na gosto kot prsti na roki...

Knjige na kmečki polici

KMEČKA KNJIZNA ZBIRKA 1960

Kmečka knjižna zbirka, ki jo je prej izdajala založba »Kmečka knjiga« v Ljubljani, bo izšla letos (za leto 1960) v založbi Oddeleka za tisk in propagando Glavne zadrugne zveze v Ljubljani. V zbirki bodo letos naslednje knjige: kmečki koledar za leto 1960 s pestro in zanimivo vsebino; znani roman srbskega pisatelja Branka Cosića »Daleč je sonce« (v prevodu Marjana Javornika), ki je preveden že v več tujih jezikov; poljudno in razumljivo pisani referat Edvarda Kardelja »Problemi socialistične politike na vasi« ter kmetijski strokovni knjižici »Reja krav molznic« (ing. Erik Eisel) in »Pridelovanje krme na njivah« (ing. J. Ferovšek ter ing. J. Silc). Vseh teh pet knjig bo imelo več kakor 800 strani. Naročnina znaša 450 din in jo sprejemajo poverjeniki pri kmetijskih zadrugah. Zbirka izide konec novembra letos v nakladi okrog 30.000 izvodov.

izhajali v tej zbirki redno tudi ostali
zvezki do zaključka (predvidenih je
skupno osem zvezkov).

PORAST BLAGOVNEGA
PROMETA

V prvih petih mesecih letošnjega leta se je blagovni promet v trgovini v celjski občini povečal za 10% v primerjavi s istim razdobjem lanskega leta. Promet v trgovini na drobno je bil za 21% večji, v trgovini na debelo pa za 3%. Pregled tega porasta kaže, da se je močno povečal promet s tehničnimi in tekstilnim blagom.

KRAJEVNI PRAZNIK V LOČAH

S spominom na prihod Serčerjeve brigade pred petnajstimi leti slavijo Loče svoj krajevni praznik. Letos je bila svečanost združena s štirideseto obletnico ustanovitve Zveze komunistov Jugoslavije, zato je bil spored še posebej veličasten. Med drugim so se poklonili spominu šestdesetih padlih borcev, položili vence na spomenike in k spominskim ploščam in v svetlih spominih obadili veličastno zmagovalje nekdanjih dni.

Ženo • dom • družino

Otrok med počitnicami

Ko so se zaprla šolska vrata, smo se tudi me oddahnila, češ, konec je skrbi in domačih nalog. Toda včasih nas že kar v začetku počitnic prešine misel, koliko več miru je bilo med šolskim letom. Sedaj ni nad otrokom večno priganjajočih dolžnosti, ki jih nalaga šola. Ti dnevi lahko izoblikujejo vse otrokovo bistvo, zato takoj v začetku poskušajo zadržati prehod izbruh temperamenta in zadržane živahnosti.

Predvsem naložimo otroku tudi v času počitnic neko delo, ki ga mora izvrševati prav tako redno kot svoje naloge med letom. In ne odstopajmo od te svoje zahteve za nobeno ceno! Budimo v njem smisel za sodelovanje pri delu in ga prosimo, da nam pri čem pomaga. Če bomo to storile na pravilen način, bo otroku to dražje kot divjanje s sovratniki. Cutil se bo počaščenega, ker mu zaupamo svoje delo in nam bo z veseljem »pomagal«.

Enkrat tedensko zahtevajmo, da pospravi vse svoje stvari, tako igrače, obleko in obutev.

Poskusimo dopovedovati našemu šolarčku, da mu bo drugo leto lažje v šoli, če bo poleti še enkrat predelal računstvo, ko se je z njim toliko namučil. Pa bo imel tako med šolskim letom več časa za igro.

ZAPOMNITE SI...

Mehko kuhanih jajc ne jejmo s srebrno žličko; ta počrni. Pri tem uporabljamo žlice iz plastične mase ali nikljaste.

Jajce, ki nam je ostalo četudi samo rumenjaki, polijemo z nekoliko mleka ali vode. Se ne osuši.

Pokvarjeno jajce nam je padlo v jed... primešamo jedi nožovo konico stolčnega galuna. Rešile bomo kosilo!

Star kruh osvežimo, če ga damo v lonec in vse skupaj postavimo v lonec s svežo vodo ter ga tako pustimo, dokler se voda ne ohladi. Tak kruh je svež, nima pa okusa po zažganem.

Zmes polovice glicerina in polovice spiritus shapopatut vtrimo po umivanju v kožo. Roke bodo mehke in negovane kljub delu.

Seveda pa otroka ne smemo odtegniti igri s sovratniki. Družba otrok iste starosti je zanj pač najprimernejša. Takšno ravnanje bi vzbudilo v otroku občutek manjvrednosti, če ne bi mogel početi istega kot njegovi vrstniki. Naši ukrepi naj dosežejo le, da otrok ne bo zgubil vsega občutka dolžnosti in, da bo rad ostal kdaj tudi doma. Jeseni, ko se bo začelo novo šolsko leto, pa ga ne bo tako težko krotiti.

V Ljubljani je Društvo prijateljev mladine lani organiziralo enodnevne skupinske izlete pod vodstvom vzgojiteljev na kopališče na Soro in drugam. Matere so bile navdušene, ker so se otroci navžili sonca, navzlic temu, da so bili njihovi domači zaposleni in, ker so ti izleti s ciljem »med zabavo učiti« nadvse uspeli. Morda bi se to obneslo tudi pri nas. O.

Da bo dom res dom

Saj si ga želite, ko se vračate trudni od dela k svoji družini. Ne recite, da nimate doma, ker stanujete v neprimernih prostorih. So ljudje, ki nimajo doma v palačah ker v njih ni nič domačnosti in ker preprosto ne čutijo tistega, kar bi morali ko prestopijo njihov prag.

Kaj je tisto, kar naredi dom v pravem pomenu besede? V prvi vrsti red in snaga. Toda o tem se je že dovolj pisalo in govorilo.

Potrudimo se in postavimo na mizo šopek cvetic. Ni potrebno, da izdamo zanje celo premoženje in da se nam tam bohoti cela vrtnarija — ne, čisto se po lepše in prijaznejše marjetice, zlatice in druge poljske cvetke, ki smo jih nabrale na sprehodu. Ne

natlačimo v vazo toliko cvetja, da to ne more dihati in izgubi vso veljavo! Menjajmo vodo cvetju vsaj enkrat na dan ter obrežimo peclje. Tako se nam delj ohrani, zlasti če damo v vazo majhen košček premoga. To nam tudi omogoča lepšo razporeditev cvetja.

Pognimo mizo s prtičem, če ni nova, ali pa naredimo majhen podstavek za pod vazo.

Ne zanemarjajmo se doma! Ni luksuz obleka za dom, ker s tem čuvamo druge, toda, naj ta obleka ne nosi sledov dela preteklih dni. Bodimo doma počesani! Predpasnik naj bo čist in zlikan.

S tem ne bo dosti dela. Uspeh pa ne bo izostal. O. E.

Iudi cvetje s polja in domačega vrta daje stanovanju domačnost. Če priznate ali ne, tudi jed boljše tekne, če je na mizi skromen šopek rož...

Revolucionarna pot

Pred šestdesetimi leti se je na Ostrožnem rodil v delavski družini, ki je štela enajst otrok, Jaka Vodopivec, ki je že v zgodnjih letih začutil težave življenja, najprej v avstro-ogrski monarhiji, kasneje pa v kraljevini Jugoslaviji.

Ze mlad se je začel boriti v delavskih vrstah proti krivicam in zatiranju delavstva, sodeloval je v štrajkih, jih sam organiziral, pisal v napredne liste in se zavzemal za pravice zapostavljenih. Zategadelj pa je moral sam večkrat brez kruha prijemati za najbolj težka dela, saj je moral

Jaka Vodopivec

Svečanost in slovo

Teharska mladina je pred dnevi priredila svečanost v počastitev 40-letnice Komunistične partije Jugoslavije, sodelovala pa so tudi razna društva in organizacije. Teharski šolarji so nastopili z lepim sporedom in v šoli je bila odprta razstava ročnih del. Med drugim je k lepemu uspehu pripomogel tudi upravitelj šole tov. Polde Smeh, ki se letos poslovja od dolgoletnega šolskega dela.

po očetovi smrti vzdrževati vso družino.

Revolucionarna pot ga je vodila iz težave v težavo, a kljub temu je vedno znova tvegala junaška dejanja. Ob delavskem zletu leta 1935 je n. pr. izobesil rdečo zastavo na Starem gradu, četudi je bil Grad zaseden s policijo. Pa še in še, vse do vojne.

Potem je hotel »rešiti Jugoslavijo«, kakor so ga zmerjali petokolonasi, a je razočaran spoznal, da je stara jugoslovanska vojska padla še prej, ko se je postavila na noge. Komaj se je vrnil v Celje, že so ga domači izdajalci spravili v roke okupatorju, ki ga je strpal v celjske zapore.

Mučna je bila pot skozi Maribor in v izseljeništvu v Srbijo, a kljub temu je tolažil sotrpine: »Vse bomo potrpeli, saj ne more biti hujše, kakor je bilo v Ivanjici!« — V Ivanjici je bil namreč interniran z obtožnico: komunist!

V Srbiji je bil v vasi Baka blizu Gornjega Milanovca — skoraj v žrelu Mihajlovičevih četnikov. Našel je zvezo s partizani, pomagal vaščanom in nazadnje bolehen odšel v partizane. Po osvobojevanju je prišel v beograjsko bolnišnico, od tod pa nazaj v Celje, kjer je delal najprej kot okrožni tajnik celjskih sindikatov, potem je bil še na drugih delovnih mestih in nazadnje je bil revizor v Železarni Store, kjer je bil upokojen.

Za zaključek le: vse, kar je danes dobrega, je tudi plod njegovih zaslug, zato se mu moremo samo pokloniti in zahvaliti pa želeči — še obilo zadovoljstva!

Pionir Franci Zapešek poje partizanske pesmi. Na levi pri odrju je Polde Smeh

in nazadnje na Teharju, kamor je prišel leta 1950. Ves čas solovanja pa je sodeloval tudi v izvenšolskem delu, predvsem kot igralec in režiser. Tudi na Teharju, v Skofji vasi, Zagradu, Slivnici in Ponikvi ga poznajo ljudje, saj se je povsod predstavil pred kratkim s svojo osemindesetdeseto igro. »Mladi lahkoživci«.

Mladost in staro ga je ljubilo povsod, kjer je sodeloval, zato je bilo tudi slovo prisrčno in marsikomu se je na skrivaj utrnilla solza. Tovariš Smeh pa pravi: »Se dve igri hočem pripraviti, da jih bo sto, potem bo pa res konec!«

Neresnost, ali...?

Na zadnji seji občinskega ljudskega odbora v Celju so v posebni točki dnevnega reda govorili tudi o izvrševanju družbenega načrta v prvih petih mesecih letošnjega leta. V obrazložitvi izvajanja predvidenih proizvodnih in ostalih nalog, je predsednik ljudskega odbora, tov. Franc Rupret, zlasti kritično ocenil način gradnje osnovne šole na Hudinji. Dela kot taka potekajo sicer v redu, temu ni kaj oporekati, saj je skoraj zagotovljeno, da bo šola dograjena do začetka novega šolskega leta, toda, zelo cudno slika daje pregled trošenja denarnih sredstev. Prvotno določena vsota, ki bi bila potrebna za gradnjo šole, se je namreč v zadnjem času močno povečala, celo za nekaj deset milijonov. Zakaj? Zalostno, toda resnično je, da je bil revidiran program del brez instalcijskih naprav. Že ta napaka je zahtevala okoli 20 milijonov dodatnih sredstev. Poleg tega so nastale precejšnje razlike pri naročilu, oziroma nabavi opreme, pri urejanju pri spremembi nekaterih notranjih del, kot pada itd. Spricu vseh teh »sprememb« je bil občinski ljudski odbor prisiljen iskati dodatne kredite, samo zato, da dela ne bi zastala. Tak način finansiranja neke gradnje pa seveda uvaša nereda, povzroca določene spremembe pri drugih postavkah in podobno.

Iz celotnega primera pa se dajo napraviti tudi nekateri koristni zaključki. Če prezmemo napoved, da bo ljudski odbor ključal na odgovornost projektante, kar je seveda pravilno, potem je slej ko prej še utemeljena trditev, da se režijski gradbeni odbor v tem primeru ni obnesel. Zato sklep — v bodoče naj vsa taka in podobna dela izvajajo v vodi strokovni organ in to — Biro za stanovanjsko in komunalno gradnjo v Celju.

Vsaka šola nekaj stane, samo ta je bila predraga...!

-mb

Jože Turk:

TRGI V SAVINJSKI DOLINI

(Nadaljevanje — 3)

MOZIRJE. Kraj se prvič omenja leta 1146 kot Mosiri. Zaradi prometne lege je postal že v 13. stoletju trg in se kot tak imenuje leta

1348. Ker so stari trški privilegiji leta 1580 pogoreli, jih je nadvojvoda Karel naslednje leto obnovil. Trg je imel lastno mitnico in pravico do

Mozirje

Osmi sprehod po Žalcu

V kratkem času so pred zgradbo in ob zgradbi žalske poslovne zveze uredili nadvse lepo zelenico, ki je dala okolju videz urejenosti in je Zalcu v okras. Tudi zelenica ob železniški postaji je iz leta v leto lepša, ker se razno okrasno grmičevje in drevje vse bolj razrašča. Le da bi bila na tej ploskvi, enako kakor v novem zelenem pasu na nasprotni strani ceste, potrebna pogostejša košnja trave.

Le nekaj korakov dalje pa je ob otroškem vrtcu ograjen vrt s tako nemogočo ograjo, da je vredna, če se je spomnim. Znanost mi je, da je ta prostor, enako kakor tisti pred gasilnim domom, predviden za zidavo. Toda dotlej bi le kazalo ograjo, četudi leseno, popraviti vsaj v toliki meri, da ne bi tako grozno bodla v oči.

Danes pralni stroji vse bolj nadomeščajo delo peric. Ta razvoj in pridobitev je tudi občutna v

Zalcu, saj smo mogli v »Celjskem tedniku« pred časom zaslediti vest, da lani ustanovljena pralnica ne zmore več dela in sklenili so že, da bodo nabavili še en stroj. Spomin iz preteklosti, ki pa je trenutno še v rabi, so razna perišča ob potokih. Tudi ob Godomlji sta dve: ena severno od Zalca ob cesti, ki drži na Ložnico, druga pa na vzhodnem koncu, tik mostu, ki drži čez zvezna cesta. Medtem ko prvo še vedno koristi in bo, dokler bo potreba po takšnih napravah, pa bi morali uporabo drugega nujno preprečiti, če bi ga ne kazalo razdreti. Iz severnega dela Zalca je namreč napeljan v Godomljo precej kanalov in te odpadne vode tečejo mimo drugega perišča. Maloštevilne so perice, ki uporabljajo to perišče, a tudi pri teh ne bi mogli trditi, da bodo pri pranju z godomljsko vodo dobile snažno perilo. —ms

točenja pijače, kar je bilo izven trga prepovedano. V dobi turških vojn je bila cerkev, ki se prvič omenja leta 1241, obdana z obzidjem in stolpi, cesar Friderik III. pa je dovolil leta 1472 zgraditi v nezavarovanem trgu stolp, ki je služil obrambi prebivalstva. V dobi narodnega preporoda je Mozirje prednjačilo vsem drugim slovenskim trgom, za kar gre glavna zasluga znanim rodbinam: Golčnik, Lipold in Goričar. Znamenitosti v trgu so: gotsko-baročna cerkev, ostanki labora okoli nje, župnišče iz druge polovice 16. stoletja, gostilna »Pri pošti«, ki se prvič omenja leta 1571, hiša št. 82, ki je predelana obrambni stolp iz 15. stoletja ter dvorec v zapadnem delu trga, ki kaže na 17. stoletje. V okolici Mozirja je mnogo prirodnih zanimivosti: jam, ledenic, prepadov in izvirkov.

REČICA. Kraj je postal leta 1140 last ogledskih patriarhov. Cerkev se prvič omenja leta 1173, vas pa leta 1231 in 1247. Rečica je postala v prvi polovici 14. stoletja trg in se kot taka prvič omenja leta 1350. L. 1426 je imela 22 domov. Kot trg je imela Rečica vse običajne tržne pravice, predvsem pravico do sejmov. Sodne pravice je dobila enkrat v 16. stoletju, gotovo pa pred letom 1585, ko jih je potrdil škof Ivan Tavčar, ki ni bil rečiški rojak, kot se to vedno trdi, ampak Primorec, doma iz Stanjela na Krasu. Zanimivosti v trgu so: romansko-gotska cerkev, ki je v sedanjih obliki iz okoli 1800, krakolični steber iz 16. stol. in tako imenovani Tavčarjev dvor, renesančna stavba iz 16. stoletja. (Nadaljevanje in konec prihodnjic.)

Nova podoba Štor

Naselje na Lipi v Štorah, kjer stoji najmodernejša stanovanjska zgradba — četverki, je bilo doslej precej zanemarjeno. Te dni je vsak dan okoli štirideset prostovoljcev urejalo poti in ceste v naselju.

Naselje leži na hribu in tla so precej ilovnata, zato je bilo delo precej težavno. Vendar je prostovoljstvo uspelo, da so z ravnali valovitost tla in poti obložili s ploščami. Često do naselja in skozenj so utrdili in jo omejili z robniki, uredili so tudi nasade in posejali travo.

Naselje na Lipi

Za najmlajše Stornje na napravili nekaj peskovnikov. V naselju pa bi morali urediti še otroško igrišče, kjer bi se mogli igrati otroci, da ne bi poškodovali urejenih nasadov.

KONJISKI SOLARJI

Ob zaključku šolskega leta so šli otroci iz konjskih šol s svojimi vzgojitelji na šolske izlete, a niso imeli sreče. Skoro vse skupine je zmočil dež, eno je na Pohorju zajel celo snežni metel z burjo.

Precej otrok bo letos odšlo v kolonije, mnogi pa bodo ostali tudi kar doma. Veliko solarjev, ki so letos končali šolanje, bodo zaposlila razna podjetja v občini. Dosti pa jih bo nadaljevalo šolanje v Celju ali drugih večjih mestih.

Svoje delo je zaključila tudi večerna šola. Do izpita za osmi razred osnovne šole je prišlo štirinajst kandidatov, a pred štirimi leti se je vpisalo v prvi razred večerne gimnazije nekaj čez dvajset slušateljev. Obiskovalcem večerne šole ni ravno lahko, saj so vsi mimo tega zaposleni in uporabijo za študij le svoj prosti čas. Če bo dovolj prijavljenecv, bo jeseni začel nov tečaj večerne šole.

UČITELJI SE SE UČE

Pravijo, da se do smrti učimo. Posebej pa se mora učiti, kdor hoče voditi druge. In v današnjem, močno spremenljivem času, je tudi učitelju treba vedno novih naukov. Mnogo starejših učiteljskih moči ne dohiteva razvoja, zato se kaže potreba, da bi ustanovili izobraževalne centre. Da bi urzeli zamašili, so letos v celjski občini pripravili več tečajev in seminarjev. Večje število učiteljev celjske občine se je udeležilo tečajev o tehničnem in likovnem pouku, telesni vzgoji, gospodarskem in gospodinjstvem pouku, pa tudi upravitelji so imeli tridnevni seminar.

Celjski tednik v vsako hišo

Pol stoletja

Pol stoletja je minilo, odkar se je konec junija rodil v revni hišici v Logu nad Lesičnem Jaka Leskovšek. Revščina ga je dolgo spremljala. Osvoboditev je dočakal kot aktivist NOV. Takoj je prišel za delo v krajevnem odboru Lesično in bil dalj časa njegov predsednik. Danes je sekretar osnovne organizacije ZKS, predsednik Zveze borcev, osnovne organizacije SZDL in Rdečega križa Lesično ter član raznih odborov. Velike zasluge ima za elektrifikacijo tega kraja,

SOLA IN SVET

Na zadnji seji obeh zborov Občinskega ljudskega odbora Celje je po poročilu Sveta za šolstvo razprava nakazala več problemov, ki tarejo naše šolstvo. Zaključen sklep se je bil, da naj Svet za šolstvo, ki se je preimenoval v Svet za prosveto, natanko prouči problematiko in nasvete razprave, predvsem, kje dobiti sredstva za izpopolnitev šol in kako jih uporabiti. O podrobnem predlogu Sveta za prosveto bosta razpravljala zbora na svoji prihodnji seji.

REFORMIRANA ŠOLA

Šolska reforma že kaže prve uspehe, a poraja tudi nove probleme. Zahteva po tehničnem pouku terja tudi prostore in orodje, a s tem so naše šole bolj slabo oskrbljene. Tudi telesne vzgoje ni mogoče v celjski občini razširiti, ker ni dovolj telovadnic. Da bi rešili vprašanje, so začeli graditi telovadšči pri I. osnovni šoli v Celju, v Vojniku in Strmcu. Na gradnjo telovadšč bo treba misliti tudi drugod.

LESKOŠKOVA ALI LESKOVŠKOVA ULICA?

Menda se nismo zmotili? Saj je v Gaberju ulica imenovana po tovarišu Luki, kajne? Da, potem pa bo treba popraviti napis. Jasno je, da se tovariš Luka piše Leskovšek, torej tudi »Leskovškova ulica«, ne pa »Leskovškova«. Celjani sprašujejo, kako dolgo bo tovariš Luka ostal v Celju brez svoje ulice, medtem ko imajo svojo ulico številni celjski Leskovški? K. V.

le njegovo naselje še nima razsvetljave. Najprej drugim, potem sebi, je njegovo geslo. Na Kozjanskem je naš Jaka povsod dobro znan, saj skoraj ni hiše, kamor ne bi prišel po opravkih. Pa naj bi prinesel še tako nerodne pozive in opomine, njega sprejmejo povsod dobre volje.

Prebivalstvo Kozjega mu želi, da bi zdrav in veder krepko nategoval svojo življenjsko pot do kar največje daljave.

Jaka Leskovšek s svojo družino

ZAKASNELA KOŠNJA

Kakor je bilo lani v tem času preveč vroče, je letos prav narobe, hkrati lani ni bilo toliko trave, kolikor je morajo kmetje posušiti letos, ko za sušenje ni primernega vremena. V Konjicah so sicer že maja začeli posamezniki kositi, a šele zdaj je košnja postala vodilno opravilo — vreme pa se kar nagaja. Vendar moramo soditi, da bo letošnji pridelek kljub vsemu večji kakor je bil lani. Ta ugodnost bo vsekakor pripomogla živinoreji.

Tudi vsa druga rast kaže kar dobro — v kolikor niso nalivi pred dnevi poškodovali njiv in nasadov. Slabše kažejo orehi in vinogradi, ki jih je spomlad precej prizadela slana. Pa tudi črešnje so slabo rodile, zato jih prodajajo zasebniki po kar visoki ceni.

IZ OSEMLETKE NA PILSTANJU

Za proslavo 40-letnice KPI je šola nastopila z bogatim sporedom. Vsak razred je izvedel svojo točko. V šoli je bila tudi razstava risb in prikaz vse učne snovi, zlasti še zgodovina narodnoosvobodilne borbe.

Ob zadnjem roditeljskem sestanku so starši natrpali veliko šolsko sobo. Predaval jim je prof. Podjavoršek iz Celja.

PC

Dom ljudske tehnike v Mozirju

Pred dnevi so se sestali predstavniki Ljudske tehnike, sekcije šoferjev, občinskega ljudskega odbora Mozirje in političnih forumov. Sestanka, ki ga je sklical društvo ljudske tehnike iz Mozirja, da bi poživilo delo na področju, se je udeležil tudi zastopnik okrajnega odbora Ljudske tehnike iz Celja, tovariš Gorenjak.

Na posvetovanju so sklenili, da bodo začeli takoj pripravljati gradnjo »Doma ljudske tehnike«, kjer bodo dobile sekcije svoje prostore, delavnice in pisarne. Nadalje nameravajo ustanoviti društvo Ljudske tehnike še v Nazarju in Gornjem Gradu, ker dosejani društvi v Mozirju in Ljubnem ne zmoreta več vsega področja.

Da bi omejili število prometnih nesreč, bodo v prihodnjih dneh priredili več predavanj o cestno-prometnih predpisih za vse koristnike cest.

S. P.

Naše šole

Solsko leto je končano. Na sliki vidimo I. osnovno šolo v Celju — prihodnjic bomo pisali več o uspehih šolske mladine v celjskem okraju.

Žalostno, toda resnično...

Primerilo se je na Trgoški vajenski šoli v Celju. Ena izmed predavateljic je nagovorila učence, ki so bili pred izpiti: »Zdaj, ko ste pred izpiti, pa se le poprimite! Naš ne boste šli vsi na Kozjansko!«

Nekam čudno zveni takšen nagovor. Na videz niti ni tako škodoželjen kakor v resnici. Posebej, če pomislimo, da je izrekel te besede intelektualac in vzgojitelj, ki je moral širiti idejo enakopravnosti in človečnosti, pa se namesto tega roga lepemu delu slovenskega žoljca, ki so ga v nekdanih časih zapostavljali, a je zdaj na poti k napredku. Taki kraji, kakor je Kozjansko, bi bili potrebni vsestranske pomoči, nihče pa nima pravice, da se iz ljudi, ki so ves čas živeli bedno, norčuje!

Telesna vzgoja in šport

Odlični rezultati na atletskem stadionu

V soboto in nedeljo smo imeli v Celju znova kvaliteten in zanimiv atletski program. Drugo kolo zvezne lige za moške in ženske je potrdilo izredno formo celjskih tekmovalcev, ki so brez težav osvojili prvo mesto s 31.457 točkami pred Mladostjo z 29.569 in Dinamom z 28.877 točke. Premoč domačih tekmovalcev se je pokazala tudi v osvajanju prvih mest, saj so atleti Kladivarja osvojili prav toliko najvišjih naslovov, kot tekmovalci obeh zagrebskih moštev skupaj. Tako je Kladivarju pripadalo deset, Mladosti sedem in Dinamu tri prva mesta. Med posamezniki so se na prva mesta uveljavili Lorger, Lešek, Cajhen, Naraks, Kopitar, Peterka in Kolnik. Lep rezultat — nekaj tudi na račun pobega pri startu — je dosegel Lešek v teku na 100 metrov, saj je dosegel isti čas kot Lorger in to 10,7 sek. Škoda, da je Lešek pri skoku ob palici obstal »le« pri 4,25 m. Kot kaže, mu domače skalariše in okolje ne ustrežata preveč. Težko pričakovani dvoboj v teku na 200 metrov med Lorgerjem in Zagrebčanom Snajderjem se je končal z zmago domačina za približno en meter. Odličen rezultat je Lorger zabeležil še v teku na 110 metrov čez zapreke — 14,2 sek.

Posebno priznanje zaslužijo tudi mlajši tekmovalci, ki so tokrat izpopolnili prvo garnituro. Naraks je bil vztrajen borec, prav tako Hedžet, Primožič, Golner in zlasti še Krumpak. Čeprav so mu v teku na 3.000 metrov čez zapreke že pošle moči, je vztrajal do konca. Pomembno okrepitev je prinesel tudi Pečnik.

Bolj presenetljiv kot uspeh moških je bil plasman ženske ekipe, ki se je uvrstila na prvo mesto s 14.516 točkami pred Mladostjo (14.124) in varaždinsko Slobodo s 13.043 točkami. Že ta uspeh kaže, da bi bila tudi ženska ekipa sposobna v finalu večjih podvigov, če bi le imela v svoji vrsti vsaj eno ali dve boljši metalki. Močna izenačenost vseh treh ekip se kaže tudi v naslednji primerjavi. Medtem, ko so članice Kladivarja osvojile štiri prva, eno drugo in 4 tretja mesta, so tekmo-

valke Mladosti zasedle tri prva, pet drugih in tri tretja mesta, atletinje Slobode pa tri prva, štiri druga in tri tretja mesta. Med posameznicami je bila znova najboljša Olga Sikovec, ki je v teku na 200 metrov izenačila državni rekord v času čistih 25 sekund. Poleg nje se je na

spisek zmagovalk uvrstila še Ančka Slamnikova in to v teku na 800 metrov. Sicer pa bi znova morali pohvaliti tako Ocvirkovo, kot Skornikovo, Caterjevo, kot mlajše: Gašparutovo, Cedejevo, Silanovo, Krolfičev, Urbajsovo, Padarjevo, Cokanovo itd.

Nedeljske atletske sličice

LESEK PREKLINJA
Menda je že pravilo, da Roman Lešek v Celju pred domačimi ljubitelji atletike ne more preskočiti višine, ki jo sicer na raznih gostovanjih. Verjeme, to ga že pošeno jezi — v nedeljo pa je celo hudo preklinjal.

IZGUBLJENA PALICA IN MORDA ZMAGA

Zadnja točka sporeda 4x100 m je bila razburljiva. Favoriti so bili tekaci Dinama, naši fantje pa nevarni tekmeči. Zraven so se pred startom obljubili, da bodo tekli z vsemi močmi. Vendar se je namera ponestročila. Naraks je tik pred predajo izgubil palico. Na koncu smo še videli, da bi Celjani zmagali, če ne bi bilo te smole.

ZADNJI SKOK PILIHA
S palico je v nedeljo skakal tudi mladi atlet Kladivarja Branko Piliha. Nesrečni slučaj je hotel, da je že pri višini 3,50 m nerodno padel in si poškodoval nogo. Sotekmovalci so ga nesli v športno ambulanto o tekmovalcu in prosil za dežurnega zdravnika. Prepeljali so ga v bolnišnico. Pozneje smo zvedeli, da Pilihova poškodba ni posebno huda in da bo že letos lahko skakal.

TEK, KI SMO GA NESTRPNO PRICAKOVALI

Tek 200 m moški, ki bi naj odločil o primatu — Lorger ali Zagrebčan Snajder — je bil prava poslastica za gledalce. V Zagrebu so že ves teden pred tekmovalcem napovedovali novi državni rekord. V Sisku je Snajder namreč tek 21,7, kar je le desetinko slabše od

DRAVA : RUDAR 4:2 (2:2)

Čeprav so Velenjčani že v 19. minuti prvega polčasa vodili z dvema goloma, so pozneje pustili in dovolili domači enajsterici ptujske Drave, da je rezultat izenačila že v prvem polčasu, v drugem pa je zabil dva gola in tako dosegla pomembno zmago v kvalifikacijskem turnirju za vstop v slovensko consko ligo.

Na lestvici vodi ljubljanska Ilirija s petimi točkami, sledijo: Tržič, Nova Gorica in Rudar (Velenje) po tri točke, Drava 2 točki.

KOMISIJA ZA SKLEPANJE IN ODPOVEDOVANJE DELOVNIH RAZMERIJ ZLATARNE CELJE

razpisuje

2 mesti vajencev zlatarske stroke

Pogoj: dovršena osemletka. Prošnje pošljite do 15. julija 1959.

UPRAVA ZA CESTE LRS TEHNIČNA SEKCIJA V CELJU

sprejme v stalno zaposlitev

2 kvalificirana ozir. visokokvalif. tesarja

ki imata prakso pri gradnji mostov, odranju in opaženju.

Interesenti za to delovno mesto naj vložijo pismene prošnje, kolkovane z državnim kolkom za 30 din na naslov: Uprava za ceste LRS — Tehnična sekcija Celje, Lava 42. Pri tem morajo navesti svojo kvalifikacijo (opravljene izpite) in dosedanja službovanja, slednje z navedbo razdobji in svojstev zaposlitev.

RAZPIS

Na osnovi določil temeljnega zakona o štipendijah razpisuje Komisija za kadre in štipendije pri delavskem svetu

Železarne Štore

naslednje štipendije:

- 1 ZA METALURSKI ODSEK TEHNIČNE SREDNJE SOLE
- 2 ZA STROJNI ODSEK TEHNIČNE SREDNJE SOLE
- 1 ZA ELEKTRO ODSEK TEHNIČNE SREDNJE SOLE
- 2 ZA EKONOMSKO SREDNJO SOLO
- 2 ZA INDUSTRIJSKO SOLO KEMIJSKE STROKE V RUSAH
- 2 ZA ADMINISTRATIVNO SOLO (DVOLETNO)

Štipendije bodo podeljene v višini, predvideni z zakonitimi predpisi. — Interesenti naj pošljejo lastnoročno napisane prošnje do 25. julija t. l. personalnemu oddelku Železarne Štore v Storah.

Prošnji je priložiti: kratek življenjepis, šolsko spričevalo, potrdilo o premoženjskem stanju in potrdilo o prejemanju otroškega dodatka.

Prednost pri enakih pogojih imajo otroci članov kolektiva Železarne Štore ter otroci padlih borcev NOV.

Streljanje

Lep uspeh celjskih strelcev

Prejšnjo nedeljo je bilo v Ljubljani zaključeno republiško prvenstvo v streljanju. Tekmovanja se je udeležila tudi močna ekipa strelcev iz Celja, ki se je v posameznih disciplinah uveljavila na naslednja mesta:

Vojaška pištola: V ekipnem ocenjevanju je Celje zasedlo drugo mesto s 1807 krogi, od posameznikov pa Mejavšek četrto s 475 krogi.

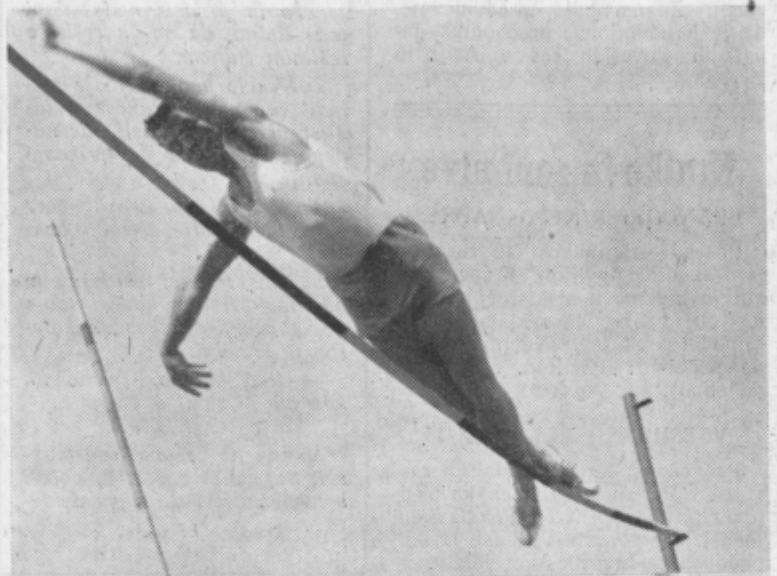
V olimpijskem matchu z malokalibrsko puško se je ženska ekipa Celja plasirala na 3. mesto s 1125, moška pa na drugo s 1329 krogi. Od posameznikov je bil najboljši Tržan na tretjem mestu.

Olimpijska pištola: 3. Mejavšek 515 krogov.

Vojaška pištola po Caracasu: 3. Celje 235-208. Od posameznikov pa Mejavšek drugo mesto s 60-542.

V hitrem streljanju z vojaško puško je Tržan zasedel prvo mesto med posamezniki s 10-77 krogi.

V streljanju z vojaško puško je ekipa Celja zavzela tretje, v streljanju z malokalibrsko pa drugo mesto.

Lorger in Snajder po razburljivem teku. Franc Naraks je zmagal v teku na 800 m, naslednji dan pa v štafeti izgubil palico. — Zadnji skok Branka Piliha.

RAZPISI

RAZPIS
Razpisna komisija pri Okrožnem sodišču v Celju

razpisuje
za Okrožno sodišče v Celju
1 MESTO STROJEPIŠKE

Pogoji: dovršena nižja gimnazija ali njej ustrežna šolska izobrazba. Kandidati, ki se bodo prijavili, pa doslej nimajo strojepišnega izpita, bodo morali opraviti za sprejem v službo preizkusni izpit.

Plača po Zakonu o javnih uslužbencih. Prošnje, kolkovane s 30 din in življenjepisom je vložiti najkasneje do 15. julija 1959 pri predsedništvu Okrožnega sodišča v Celju.

Opr. št. Su 265-V/58-51

Celje, dne 30. 6. 1959.

RAZPISNA KOMISIJA

ZDRAVSTVENA POSTAJA VOJNIK

razpisuje
mesto stalnega knjigovodje
Plača po tarifnem pravilniku.
Nastop službe 15. VII. 1959.

OBJAVE

INVENTURA PRI PODJETJU ŽELEZNINAR V CELJU

Polletna inventura pri trg. podjetju »Železninar: Celje, Stanetova ulica bo od 29. junija do 3. julija 1959, ne pa do 3. avgusta, kot je bilo objavljeno v zadnji številki našega lista.

Uprava Celjskega tehičnega

Celje

OBVESCO MO POSLOVNE ZVEZE IN KMETIJSKE ZADRUGE, DA ODKUPUJEMO PO DOLOČENIH CENAH VSE VRSTE ŽITARIC, IN TO:

PŠENICA	36 din za kilogram
RŽ	33 din za kilogram
KORUZA	31 din za kilogram
JECMEN	31 din za kilogram
OVES	31 din za kilogram

GORNJE CENE SO MISLJENE ZA BLAGO PO KVALITETI

JUS fco. ZADRUGA ALI NAKLADALNA ŽELEZN. POSTAJA.

Veležitar, Celje

SE EN PORAZ NEPTUNA

Peretekli teden so plavalci Neptuna gostovali še v Ljubljani. Razumljivo je, da tudi takrat — enako kot proti Triglavu niso mogli računati na zmago. Ljubljana je zmagala z rezultatom 95:47.

V plavalnem delu so celjski plavalci dosegli nekaj dobrih rezultatov. Dani Vrhovšek je z rezultatom 1:23,8 zasedel v disciplini 100 m hrbtno prvo mesto, Peter Srebotnik (1:28,9) in Matije Sušteršič (1:29,2) pa drugo in tretje mesto na

100 m prsno. 100 m prosto je Valter Vošinek preplaval v času 1:12,5.

Waterpolo srečanje se je končalo z rezultatom 14:4 v korist Ljubljancanov.

POKALNE TEKME

V Celju:

CELJE : Celje-JLA 9:2 (4:1)

V Storah:

JEDINSTVO (Rog. Slatina) : KOVINAR

6:4

KOMISIJA ZA RAZPIS STIPENDIJ PRI

Okrajnemu zavodu za socialno zavarovanje v Celju

RAZPISUJE NASLEDNJE STIPENDIJE:

- 4 STIPENDIJE ZA STUDIJ NA PRAVNI FAKULTETI
- 5 STIPENDIJ ZA SOLANJE NA EKONOMSKI SREDNJI SOLI (višji letniki)
- 3 STIPENDIJE ZA SOLANJE NA DVELETNI ADMINISTRATIVNI SOLI

Rok za vlaganje prošenj je do 7. julija 1959

RAZPISNA KOMISIJA PRI

Okrajnemu zavodu za socialno zavarovanje v Celju

RAZPISUJE NASLEDNJA DELOVNA MESTA:

- 2 USLUZBENCA Z NAZIVOM PRISTAV III. VRSTE ZA PRIZNANJE INVALIDNIN
- 1 RACUNOVODJO III. VRSTE ZA LIKVIDACIJO POKOJNIN
- 1 RACUNOVODJO III. VRSTE ZA LIKVIDACIJO INVALIDNIN
- 1 STROJEPIŠKO I/B RAZREDA
- 1 USLUZBENCA Z NAZIVOM PRISTAV III. VRSTE ZA DELOVNO MESTO REFERENTA ZA IZDAJO ODLOČB OTROSKIH DODATKOV
- 1 KONTROLORJA BOLNIKOV Z NIZJO SOLSKO IZOBRAZBO
- 1 USLUZBENCA Z NAZIVOM PRISTAV III. VRSTE ZA DELOVNO MESTO REFERENTA ZA DAJATVE PRI PODRUŽNICI ZSZ V ZALCU

Rok za vlaganje prošenj je do 7. julija 1959

ZAHVALA

Vsem, ki so mi ob mojem rojstnem dnevu — 60-letnici čestitali osebno ali pismeno, se tem potom prav iskreno zahvaljujem.

Posebno zahvalo izrekam za sprejete čestitke, denarna in praktična darila, kakor tudi za vso pozornost, ki so jo izkazala društva in organizacije na prireditvi. Tako sekretariatu Železarne Štore, ZB Celje in Store, sindikalni podružnici Store, Stanovanjski skupnosti ter vsem ostalim.

Jaka Vodopivec

SLUŽBE

SPREJEM mizarkega pomočnika. Hrana in stanovanje v hiši. Glešič Evgen, Skofja vas pri Celju.

SPREJEM mizarkega vajenca. Cepin Anton, Celje, Dobrava 8.

UPRAVNI ODBOR KLAYNICE Rogaska Slatina razpisuje mesto finančnega knjigovodje. Nastop službe takoj. Plača po tarifnem pravilniku.

KOMERCIALISTKA korespondentka za domače jezike in nemščino, finančna knjigovodkinja ter verzirana v vseh ostalih pisarniških poslih želi 4-urno zaposlitev. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Septemherz«.

SPREJEM gospodinjstvo pomočnico za 4-5 ur v dopoldanskem času. Plača po dogovoru. Naslov v upravi lista.

PRODAM

TOČILNO MIZO in črpalko za pivo prodam. Naslov v upravi lista.

PRODAM visoko brejo kravo. Jerneje Franc, Grajska vas, Gomilsko.

HRASTOVO SPALNICO dobro ohranjeno prodam. Vidic Franc, Celje, Medlog 5.

POHISTVO (spalnica, jedilnico in kuhinjo) — tudi posamezno prodam. Ogled popoldne od 15.-16. ure v Celju, Jenkova ulica 20.

KOSNJO poceni prodam. Naslov v upravi lista.

STANOVANJA

LEPO SOBO hrano in nagrado nudim upokojenki za dopoldansko pomoč v gospodinjstvu, ali sprejemem samostojno gospodinjstvo pomočnico. Šrdić, Celje, Dobrava 23.

MLAD ZDRAVNIK išče opremljeno sobo za 6 mesecev. Ponudbe na upravo lista pod šifro »TAKOJ«.

DVA INTELIGENTA iščeta sobo s posebnim vzhodom in souporabo kopalnice. Ponudbe na upravo lista pod »Do 6000«.

RAZNO

ZAMENJAM dvostanovanjsko hišo v Savinjski dolini za enostanovanjsko, lahko nedodelano. Doplačilo ugodno. Naslov v upravi lista.

V nedeljo, 5. julija bo v Začretu pri Celju, prostovoljna prodaja stanovanjske hiše z zelenjadnim vrtom 700 m². Prodaja se bo vršila pri stanovanjski hiši v Začretu št. 20 z pričetkom ob 9. uri.

Ogled hiše bo lahko od 3. 7. vsak dan od 15. ure dalje.

Stanovanje je takoj vseljivo.

ZAHVALE

ZAHVALA
Ob nenadomestljivi izgubi moje drage žene

VIKI COKL
se zahvaljujem vsem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti. Posebna hvala pa uslužbenec podjetja »Mesinec Celje, nadalje pevecem iz Poljan in vsem, ki so nas žalostili v teh žalostnih dneh. Zaljubljeni moj Rudi, hčerka Viki — in ostalo sorodstvo

KINO

KINO UNION

Od 3. do 6. VII. »Pevce Tom Stills, angleški film

Od 7. do 10. VII. »Noč nad Parizom«, francoski film

KINO METROPOL

Od 2. do 4. VII. »Veliko stoletje«, jugoslovanski film

Od 5. do 8. VII. »Komunist, ruski film

Od 9. do 15. VII. »Zvezda potuje na jug«, jugoslovansko-češki film

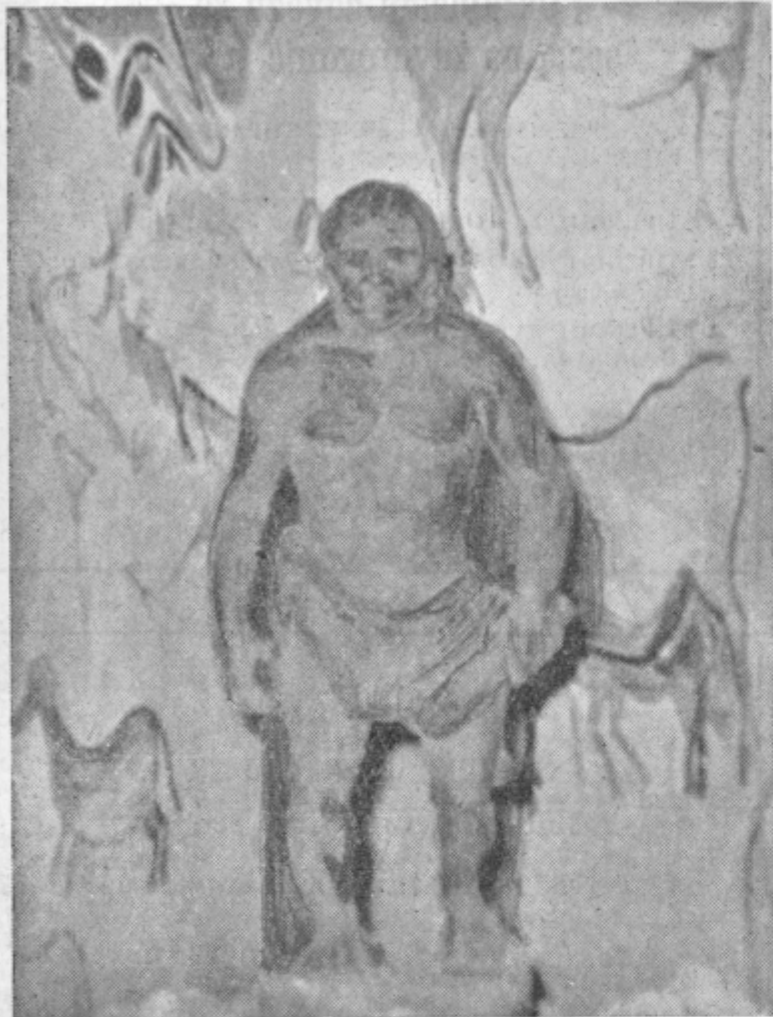
LEJNI KINO

Od 3. do 6. VII. »Lov špijskov, ameriški film

Od 7. do 9. VII. »Mož iz Colorada«, ameriški barvni film

Pračlovek v naših krajih

Celjski Mestni muzej hrani v prvi razstavnici dvorani predmete, ki jih je izdelala človeška roka pred približno 50.000 leti. To so razni predmeti iz kosti in kamenja, ki so tedanjemu človeku služili za orožje in orodje. Ti predmeti so bili najdeni v Potočki zijački pod Olševu, v Spehovki pri Velenju, v Mornovi zijački pri Sošanju in v Njivicah pri Radečah. Ti predmeti arheologu povedo veliko več, kot si zmore predstavljati povprečen obiskovalec. Razgibajmo malce svojo domišljijo in se preselimo za 50.000 let nazaj k človeku, ki je takrat naseljeval naše kraje.

Ko stopite v prvo muzejsko dvorano, vas iz kota pozdravi grozljiva postava Neandertalca. Plastiko je izdelal akad. kipar Vojsk, stenske slikarje pa ponazorila akad. slikarka Darinka Lorenčakova. Sledov za Neandertalce v naših krajih sicer niso zasledili. Človek, ki je pred 50.000 leti živel po votlinah v naših krajih, je bil bolj podoben današnjemu človeku.

Človek, katerega predmete najdemo v muzeju je dokaj mlajši od Neandertalca. Mlajši je tudi od Krapinskega človeka. Spada v obdobje aurignacijskega (po jamskem najdbišču v Aurignacu v Franciji) v zadnji izmed štirih ledenih dob. Kultura kamnite »industrije« je bila takrat na vrhuncu, pojavljajo pa se že prvi izdelki iz kosti, razne igle, šila in strelice.

Takratni človek je bil popoln nomad-lovec. Naseljeval je področje vse od Južne Anglije do Južne Rusije. Selil se je iz kraja v kraj za divjadjo, ki je bila vir njegovega življenjskega obstanka. Prebival je v jamah kot takratni jamski medved, uporabljal je ogenj in živel v krdelih.

Kakšen je bil? Od današnjega človeka se ni mnogo razlikoval. Bil je enake velikosti, enake rasti, le da je bil bolj poraščen. Vremenske razmere so bile za spoznanje hladnejše zato se je oblačil v topla krzna ubiti živali. Boj za obstanek je te pri-

mitivne ljudi prisilil, da so se združevali v krdele, ker bi drugače ne bili kos divjim zverem, katere so lovili. Pri lovu so uporabljali kamnite sekire, kopja in gorjače. Ubite živali so razkosali in odrli s kamnitimi sekirami, katere so znali tako dobro naostriti, da so se z njimi mogli tudi briti.

Celjski muzej ima tudi neko posebnost — prototip sedanje šivanke. To je prirotena votla kost, v katero je ta prednik krojačev mogel vdehati nit, ki je običajno bila tanko črevo. Take igle iz te dobe nima nobeden drug muzej.

Znanstveniki to raso imenujejo Kromanjonci. Bili so že spretni izdelovalci orožja in orodja. Izdelovali so svedra, ostre konice za strelice, nože, šila, sekire, kopja itd. Izdelovali so tudi posodo iz kamenja. Svoje mrtve so že pokopavali in so verjetno imeli razne obrede. Z njimi se začne razvijati umetnost. V začetku so delali rezbarije v kamenju, pozneje so začeli slikati z rastlin-

skimi barvami na stene votlin in končno so začeli izdelovati tudi skulpture.

Najpogostejše so upodabljali žensko telo, ki je predstavljalo kult plodnosti.

Kromanjonci so torej najstarejši prebivalci našega področja. Sicer to ni pribito, kajti bližina Krapine govori v prid še starejšim rasam. Toda med najdbišči, ki so doslej znana, ni nobenega, ki bi posegel v starejšo dobo.

In kako je s temi davnimi predniki? So ostali?

Na to vprašanje je težko odgovoriti. Znanstveniki predvidevajo, da je Kromanjonec predhodnik današnjih človeških ras v Aziji in Evropi.

Kratke in zanimive

FRANCOZI RINEJO NAPREJ

Posebna zanimivost te razstave je francoski paviljon. Francozi se hočejo tudi na tem področju vrniti med tri velike. Za reklamo imena njihovih novih letal zvenijo kot imena parfumov (Griffon, Mirage in podobno).

VSEMIRSKO LETALO X-15

Privlačnost letošnje letalske razstave v Parizu je še ameriška medplanetarna ladja X-15. Razstavljeni model je v naravni velikosti in bolj podoben podmornici kot letalu.

Iskren junak

Včasih storimo odločno dejanje iz dolžnosti, včasih slučajno, včasih pa čisto nehoti. Toda vselej radi pozabimo te okoliščine in si pustimo laskati — za junaštvo.

Ladjo premetujejo valovi. Neka ženska je naslonjena na ograjo, kamor jo je prikovala morská bolezen. Nenadoma pa ladjo nagne močan val, oslabela potnica izgubi ravnotežje in zdrkne naravnost čez ograjo v razpenjeno morje...

Trenutek za tem šine tik ob njej v valove človek. Zgrabi žensko in jo drži nad valovi tako dolgo, da so ju rešili z rešilnim čolnom.

Zvečer je kapitan ladje priredil majhno svečanost v ladijskem baru. Rešitelj, nič hudega sluteč, se je prikazal zadnji.

— Rešitelj naj ima govor? — so vpili ljudje, že rahlo okajeni.

Sedemdesetletni rešitelj pa je nerodno vstal in končal svojo govoranco s stavkom, s katerim jo je začel:

— Rad bi vedel samo to, kdo me je sunil v vodo?

Možak jih je imel sedemdeset. Saj ne bi vedel kaj početi s hvaležnostjo rešenega dekleta...

Zvestoba do groba ali nezvesta LIZIKA

Lepa Lizika zna kljub četrtemu zakonu biti kar privlačno sramežljiva.

Elizabeth Taylor, na kratko Liz, ali po naše Lizika, je zajadrala v četrty zakonski pristan. Prva dva je zapustila sama, tretjega pa ji je razdejala letalska nesreča, pri kateri je izgubil življenje njen tretji mož Mike Todd. Ta tretji zakon so v Ameriki obešali na velik zvon in trdili, da je zakon med Liz in Toddom najidealnejši med filmskimi zvezdniki. Enak vtis so odnesli tudi udeleženci s Toddovega pogreba, kjer se je Lizika topila v solzah in trdila, da na svetu ni moža, ki bi ji zamenjal umrlega. Lepa vdova je

postala že simbol posmrtni zvestobe, toda...

Toda nenadoma, po nekaj škandalčnih »prijateljskega« značaja, je Lizika odločno prečrtala zgodbo idealni ljubezni do soproga iz tretjega zakona. Svoje odnose do radosnega Todda, ki ji je kupoval avtomobile, ob vsakem ščipu (dvoimno) nov diamant in celo letala, je prekrstila v občutke hčerke do očeta, sedanjega moža pa je proglasila za izpolnitev svojih sanj.

Kaj naj rečemo o nezvestobi »najdražje« Lizike tega sveta?

Dokaz

Odložil je slušalko...

Nemogoče! To ne more biti res!

Vstal je, segel po klobuku, ga spet odložil in znova sedel.

Nekdo ga hoče potegniti. Grdo šalo si hoče privoščiti žnjim... Da bi ga žena varala? Saj sta vendar neprestano skupaj. Ves popoldan, oso noč, ob nedeljah, na izletih, v kinu, v gledališču, povsod. Vedno v dvoje. Kdaj bi ga torej varala? Neslana šala!

Saj nima prilike. Ali pa jo ima?

Nemirno je čakal po papirju... Zjutraj gresta skupaj v službo. Ona dela skrajšani čas. Opoldan gre domov in kuha. Vsa dan kuha in ob dveh je kosilo na mizi. In kakšno kosilo. V tem je nedosegljivo...

A tisti? Kdaj bi hodil skrunjevati čistost njegovega ognjišča?

Kdaj? Saj je ženi čas odmerjen kot vojak v vojašnici? Od dvanajstih do dveh? Dve uri?

V tem času ona kuha. Takih kosil druge ne pripravijo v dveh urah?

Nemogoče! Neslana šala...

Ura je dve. Konec službe. Vzel si je klobuk in pomirjeno požvižgaval na poti domov. A doma? Pogrnjena miza, sveže rože v vazi, iz krožnikov se kadí od rahlih žličnikov na juhi... Ona cvetoča in razgretih lic.

O, tepec, skoraj bi bil verjell!

Zvečer po kinu sedi doma v naslanjaču. Vzame cigareto in jo hoče prižgati. Nima vžigalca. Ona se kopa v kopalnici. Rekla je, da je bil zanjo utrudljivo dan. Brska po predalih — vžigalic ni. Seže v žep ženi-nega predpasnika. Nič. Samo ključek. Saj res! Morda so vžigalice v zaklenjeni kuhinjski komodi?

Ključek zaškrta, vrata se odprejo... Nič. Vžigalic ni. Pač pa se na polici svetli lonec »Econome«. Nikoli prej ga ni videl. Sploh ni vedel, da ga žena ima. Ko ji ga je hotel kupiti, je dejala, da ga noče.

V takem loncu je najtrša govedina kuhana v četrty ure... Potem je morda le res?

Jutri bo ob dvanajstih pogledal domov, je sklenil.

Jure Krašovec

krivde

Cesta, lepa cesta...

(Prvi zameški celjskega rekreacijskega področja)

Začelo se je pred štirimi leti. Storski železarji so se takrat odločili, da speljejo od železarne na Svetino boljše, širšo cesto, takšno, da bodo po njej mogli voziti tudi avtomobili. Ustanovili so režijski odbor in mu postavili za predsednika inž. Lavriča. Za vsem tem pa je stal direktor železarskega kolektiva Andrej Svetek. In še danes sta oba tovariša na čelu organizacijskega in idejnega vodstva pri tej gradnji. Se danes, morda bolj kot kdajkoli prej, živita s to cesto, spremljata njeno gradnjo in komaj čakata, da bo zgrajena vsaj do Svetine.

Kolektiv štorske železarne zdaj ni več osamljen pri tej gradnji. Spričo eksploatacije in nege gozdov, so svoj delež priložili tudi gozdarji. Drugi del sredstev pa je namenil občinski ljudski odbor v Celju. Tako se gradi okoli 6,6 km dolga gozdna in turistična cesta od Stora na Svetino, ki zaradi zavzetosti investitorjev in izvajalcev spada med najcenejša tovrstna dela.

Doslej so zgradili že okoli 5,4 km

ceste, od tega samo letos približno 1,2 km; prav toliko pa je še manjka do konca. Medtem, ko se bo en njen krak končal v sami vasi, bo drugi speljan pod počitniškim domom železarne in od tod naprej... Da, naprej do Celjske koče in se nazadnje spojil s cesto iz Celja na Celjsko kočo. Tako bomo dobili v nekaj letih krožno cesto, ki bo celjsko mesto in železarske Store močno približala lepemu planinskemu zaledju. To bo gozdna in turistična cesta, zato tudi avtomobilska.

Dela pri gradnji ceste uspešno in hitro napredujejo, zato se napovedov. Svetka in Lavriča, da bo že okoli 15. septembra lahko pripeljal na Svetino prvi avtomobil, ni zdela pretirana... Ko pa sem ju vprašal, kaj bodo delali za tem, sta odgovorila: »Če bo šlo po sreči, bomo že letos začeli z gradnjo druge etape to je od Svetine na Celjsko kočo. Dela na tem odseku bodo sicer težavnejša, pa vendar se moramo zavzeti, da bo krožna pot čim prej izročena namenu...«

Z načrtom o gradnji krožne ceste Store-Svetina-Celjska koča-Celje pa se je porodila še zamisel o nastanku tako imenovanega celjskega rekreacijskega zaledja. Razumljivo je namreč, da se bo z dograditvijo prve etape ceste, to je od Stora na Svetino močno povečal obisk v tem predelu

našega zaledja. Počitniški dom železarne bo postal pretesen. Treba je bilo misliti na nove kapacitete. Pa ne samo misliti — tu so načrti za manjši planinski dom, oziroma planinski hotel, ki bo imel okoli 35 postelj. Zgrajen bo »Na ravnica«, na zares ravni ploščadi sredi gorskega

sveta, od koder je naravnost edinstven pogled ne samo na Celje, temveč prav tako na vso njegovo kotlino. Kot vse kaže tudi začetek gradnje tega objekta ni več daleč. Mi-mo tega nameravajo v bližini novega doma postaviti še nekaj ličnih weekend hišic. Tako bo ta svet dobil novo podobo, lepo in privlačno, ki bo še bolj poudarila naravne lepote planinskega sveta.

Pa ne samo to; pod sedanjim počitniškim domom železarne na Svetini bodo zgradili manjši plavalni bazen. S tem bo priljubljena postojanka še bolj pridobila na ugledu. Uresničitev te zamisli je zelo, zelo blizu.

Ni naključje, da se zadnji čas čedalje bolj pogosto slišijo glasovi o ureditvi umetnega jezera za Grmado. Tudi ta načrt ni utopija, saj pravijo, da bi zanj morali postaviti le pregrado in za njo bi nastalo jezero z okoli 6.000 kvadratnimi metri površine.

Z uresničitvijo vsega tega idejnega programa bi dobili zaledje, ki bi ga po vsej pravici lahko imenovali celjsko Pohorje. Dobili bi močno turistično in rekreacijsko zaledje, ki bi navzlic bližini mesta in industrijskega središča še vedno obdržalo svoje srednjegorske posebnosti in mikavnosti.

M. B.

»Na ravnica« — lep pogled na Celje.

Na cesti od Stora na Svetino